

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 sierpnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. , w III -cim Wydziale Karnym w składzie :

Przewodniczący Sędzia SO Tomasz Olszewski

Protokolanci Bożena Wolfram, Ilona Skórka

przy udziale Prokuratora Huberta Skwarczyńskiego

po rozpoznaniu w dniach: 21 lutego 2013r., 28 marca 2013r., 10 kwietnia 2013r., 18 kwietnia 2013r., 3 czerwca 2013r. i 1 sierpnia 2013r.

sprawy :

1. A. B.

syna A. i A.

urodzonego (...) w Ś.

o s k a r ż o n e g o o t o , ż e :

I. w okresie czasu od 4 kwietnia 2008 roku do 29 lipca 2008 roku w T., woj. (...) pełniąc funkcję prezesa zarządu Zakładów (...) S.A., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru udaremnił lub uszczuplił zaspokojenie wielu wierzycieli tej spółki, której groziła upadłość, obciążając faktycznie lub pozornie składniki jej majątku w ten sposób, że zawarł z niektórymi wierzycielami umowy przewłaszczenia zabezpieczające ich wierzytelności, a w tym:

- w dniu 4 kwietnia 2008 r. umowę przewłaszczenia z Przedsiębiorstwem (...) sp. jawna K. B.i M. B., na mocy której zabezpieczył wierzytelności przysługujące tej firmie od (...) (...)wynikające z tytułu dostaw opału zgodnie z umową z dnia 16.05.2005 r., mocą której została przeniesiona na tę firmę własność rzeczy ruchomych – tkanin o łącznej wartości brutto w wysokości nie mniejszej niż 320 000 zł, szczegółowo opisanych w załączniku nr 1 do umowy,

- w dniu 15 kwietnia 2008 r. umowę przewłaszczenia z firmą (...) SA. na mocy której zabezpieczył wierzytelności przysługujące tej firmie od (...) (...)w kwocie 1 500 000 zł wynikające z tytułu umowy dzierżawy zawartej w dniu 22.11.2007 r., mocą której została przeniesiona na firmę (...) S.A.własność rzeczy ruchomych – środków trwałych o łącznej wartości nie mniejszej 1 500 000 zł, szczegółowo opisanych w załączniku nr 1 do umowy,

- w dniu 20 maja 2008 r. umowę przewłaszczenia z firmą (...) S.A.na mocy której zabezpieczył wierzytelności przysługujące tej firmie od (...) (...) w kwocie 300 000 zł wynikającej z tytułu pożyczki udzielonej w dniu 20 maja 2008 r., mocą której została przeniesiona na firmę (...) SAwłasność rzeczy ruchomych oznaczonych co do gatunku (wyroby gotowe) o łącznej wartości 451 000 zł netto, szczegółowo opisanych w załączniku nr 1 do umowy,

- w dniu 29 lipca 2008 r. umowę cesji wierzytelności przyszłej z firmą (...) Sp. z o.o., na podstawie której przelał na rzecz tej firmy wierzytelność przyszłą, jaka miała przysługiwać spółce (...)z tytułu realizacji zamówienia nr (...)złożonego w dniu 25.07.2008 r. przez Zakłady (...) spółka z o.o.na kwotę 67.803,20 zł wraz z wszelkimi przynależnymi do wierzytelności prawami

czym działał na szkodę pozostałych jej wierzycieli to jest:

(...) Sp. z o.o.

(...) Sp. z o.o.

(...) S.A.

(...) Sp. z o.o.

(...)

Gminy MiastoT.

(...) S.A.

PPHU (...)

Urzędu Dozoru Technicznego W.– Oddział Dozoru Technicznego wP.

(...) Sp. z o.o.

(...) S.A.

(...) Wydawnictwo (...) Sp. z o.o.

Dyrektora (...) Urzędu Miar w Ł.

A. G. (2)

(...) Sp. z o.o.

PPUH (...)

(...) S.A.,

PPU(...)Sp. Jawna

(...) /Spółka Akcyjna/

(...) S.A.

A. G. (2)

(...) Sp. z o.o.

PHU(...)

(...) Sp. z o.o.

(...) Sp. z o.o.

Starosty Powiatu (...)

W. F.

(...) S.A.

Województwa (...)

Centralnego Instytut Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego

Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w Ł.

Sądu (...) w P..

PPHU (...)

Państwowego Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Zakładu Gospodarki (...) w T.Sp. z o.o.

Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

(...) S.A.

Domu Handlowo-Agencyjnego (...) Sp. z o.o.

Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. Z.o.o.

Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Ł.

(...) Sp. z o.o.

(...) Sp. Z o.o.

PHU (...)

(...) Sp. z o.o.

(...) S.A. w W.

(...)(...)

Usług Elektromechanicznych(...)

Ośrodka (...)(...)Sp. z o.o.

(...) Sp. Jawna

Zakładu Produkcyjnego (...) Sp. z o.o.

PH (...)Sp. Jawna

(...)

Centrali (...) S.A.

(...)Laboratorium (...)S.C.

W. J.

Zakładów Chemicznych(...)S.A.

PPHU (...)

ZUS Oddział w T.

(...)S.A. Oddział (...)

(...) Sp. z o.o.

W. A.

T. B.

E. C.

M. D.

Z. D.

Z. F.

B. G.

M. G. (1)

S. G.

R. G. (1)

K. G.

R. G. (2)

G. J.

B. K.

S. K.

M. K.

E. K.

G. K.

T. K.

Z. K. (1)

B. L.

M. L.

A. M. (2)

B. M.

T. N. (1)

E. O.

B. R.

T. S.

A. S.

H. S.

U. T.

S. W.

M. W.

A. Z. (1)

K. Z.

Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W., Biuro (...) Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w Ł.

W. B. spol. s.r.o.

B. D.

tj. o czyn z art.300§1 i 3 k.k. w zb. z art.302§1 k.k. w zw. z art.308 k.k. w zw. z art.11§2 k.k. w zw. z art.12 k.k.

II w okresie od 24 sierpnia 2007 r. do 4 listopada 2008 r. w T. woj. (...) pełniąc funkcję wiceprezesa, a od 1 kwietnia 2008 r. funkcję prezesa zarządu Zakładów (...) S.A. nie zgłosił wniosku o jej upadłość, pomimo powstania warunków określonych w art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jednolity Dz. U. z 2009 roku, Nr 175 poz. 1361 z późn. zm.)

tj. o czyn z art. 586 k.s.h.

III w okresie od 22 listopada 2007 roku do 05 kwietnia 2008 roku w T., woj. (...) będąc zobowiązanym na podstawie ustawy z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz.1037 z późn. zm.) jako wiceprezes, a od 1 kwietnia 2008 r. jako prezes zarządu Zakładów (...) S.A. do zajmowania się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą wymienionej spółki przez nadużycie udzielonych mu uprawnień wyrządził jej szkodę majątkową w wielkich rozmiarach w ten sposób, że w dniach 22 listopada 2007 roku, 25 lutego 2008 roku i 05 kwietnia 2008 roku zawarł umowy dzierżawy z (...) S.A. z siedzibą w T., przy czym dwie pierwsze działając wspólnie i w porozumieniu z A. W. (1) w sytuacji braku ekonomicznych możliwości ich wykonania wobec trwałej niewypłacalności spółki co doprowadziło do wzrostu zadłużenia (...) S.A. na łączną kwotę 1.956.838, 42 PLN wynikającą z sumy sald nierozliczonych zobowiązań z tytułu zawartych umów dzierżawy oraz odszkodowania zgłoszonego do masy upadłości przez (...) S.A. z powodu ich rozwiązania w związku z upadłością

tj. o czyn z art.296§1 i 3 k.k.

A. W. z domu W.

córki R. i J.

urodzonej (...) w W.

o s k a r ż o n e j o t o , ż e :

IV w okresie od 24 sierpnia 2007 roku do 26 marca 2008 roku w T., woj. (...), pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki Zakład (...) S.A. nie zgłosiła wniosku o jej upadłość, pomimo powstania warunków określonych w art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jednolity Dz. U. z 2009 roku, Nr 175 poz. 1361 z późn. zm.)

tj. o czyn z art. 586 k.s.h.

V w okresie od 22 listopada 2007 roku do 25 lutego 2008 roku w T.woj. (...) będąc zobowiązaną na podstawie ustawy Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz.1037 z późn. zm.) jako prezes zarządu Zakładów (...) S.A.do zajmowania się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą tego podmiotu przez nadużycie udzielonych jej uprawnień wyrządziła wymienionej spółce szkodę majątkową w wielkich rozmiarach, w ten sposób, że w dniach 22 listopada 2007 roku i 25 lutego 2008 roku wspólnie i w porozumieniu z A. B.zawarła umowy dzierżawy z (...) S.A.z siedzibą w T.w sytuacji braku ekonomicznych możliwości ich wykonania wobec trwałej niewypłacalności spółki co doprowadziło do wzrostu zadłużenia (...) (...) S.A. o łączną kwotę 1.234.634, 32 zł. wynikającą z sumy sald nierozliczonych zobowiązań z tytułu zawarcia w/w umów dzierżawy oraz odszkodowania zgłoszonego do masy upadłości przez (...) S.A.z powodu ich rozwiązania w związku z upadłością

tj. o czyn z art.296§1 i 3 k.k.

S.

syna F. i M.

urodzonego (...) w P.

o s k a r ż o n e g o o t o , ż e :

VI w dniu 21 listopada 2007 r. w T., woj. (...)jako Przewodniczący Rady Nadzorczej (...) (...)S.A. działając w imieniu i na rzecz (...) (...)S.A., której groziła upadłość z przekroczeniem upoważnienia zawartego w uchwale nr (...)z dnia 21 listopada 2007 roku Rady Nadzorczej tej spółki do podpisania umowy z (...)o współpracy w zakresie dostaw surowców i materiałów oraz finansowania wskazanych zobowiązań, nie mogąc zaspokoić wszystkich wierzycieli udaremnił lub uszczuplił zaspokojenie wielu wierzycieli obciążając rzeczywiście składniki majątku (...) (...)S.A. w ten sposób, że podpisał umowę przewłaszczenia z firmą (...)zabezpieczając wierzytelności przysługujące od (...) (...)S.A. w kwocie 500 000 zł tej firmie z tytułu umowy o współpracy w zakresie dostaw surowców i materiałów oraz finansowania wskazanych zobowiązań (...) (...)S.A. z dnia 21 listopada 2007 r., mocą której została przeniesiona na firmę (...)własność rzeczy ruchomych - maszyn i urządzeń będących na wyposażeniu Wydziałów Przędzalni, Tkalni, Wykończalni i Farbiarni (...) (...) S.A. o łącznej wartości nie mniejszej niż 520 000 zł, szczegółowo opisanych w załączniku nr 1 do tej umowy zmienionym aneksem z dnia 28 listopada 2007 roku czym działał na szkodę wierzycieli spółki (...)to jest:

(...) Sp. z o.o.

(...) Sp. z o.o.

(...) S.A.

(...) Sp. z o.o.

(...)

Gmina (...).

(...) S.A.

PPHU(...)

Urzędu Dozoru Technicznego W.– Oddział Dozoru Technicznego wP.

(...) Sp. z o.o.

(...) S.A.

(...) Wydawnictwo (...) Sp. z o.o.

Dyrektora (...) Urzędu Miar w Ł.

A. G. (1)

(...) Sp. z o.o.

PPUH (...)

(...) S.A.,

(...) S.A.

PPU(...)Sp. Jawna

(...) /Spółka Akcyjna/

(...) S.A.

A. G. (2)

(...) Sp. z o.o.

PHU(...)

(...) Sp. z o.o.

(...) Sp. z o.o.

Starosty Powiatu (...)

W. F.

(...) S.A.

Województwa (...)

Centralnego Instytut Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego

Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w Ł.

Sądu (...) w P.

PPHU (...)

Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Zakładu Gospodarki (...) w T.Sp. z o.o.

Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

(...) S.A.

Domu Handlowo-Agencyjnego (...) Sp. z o.o.

Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. Z.o.o.

Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Ł.

(...) Sp. z o.o.

(...) Sp. z o.o.

(...) Sp. Z o.o.

(...)

PHU (...)

(...) Sp. z o.o.

(...) S.A. w W.

(...)(...)

Usług Elektromechanicznych (...)

Ośrodka (...) (...) Sp. z o.o.

(...) Sp. Jawna

Zakładu Produkcyjnego (...) Sp. z o.o.

PH (...)Sp. Jawna

(...)

Centrali (...) S.A.

(...)Laboratorium(...)S.C.

W. J.

Zakładów (...) S.A.

PPHU (...)

ZUS Oddział wT.

(...)S.A. Oddział (...)

(...) Sp. z o.o.

(...) Spółka Jawna

W. A.

T. B.
E. C.
M. D.
Z. D.
Z. F.
B. G.
M. G. (1)
S. G.
R. G. (1)
K. G.
R. G. (2)
G. J.
B. K.
S. K.
M. K.
E. K.
G. K.
T. K.
Z. K. (1)
B. L.
M. L.
A. M. (2)
B. M.
T. N. (1)
E. O.
B. R.
T. S.
A. S.
H. S.

U. T.

S. W.

M. W.

A. Z. (1)

K. Z.

Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W., Biuro (...) Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w Ł.

Przedsiębiorstwa Transportowo – Handlowe – Usługowe(...)Spółka (...)

(...)spol. s.r.o.

B. D.

tj. o czyn z art.300§1 i 3 k.k. w zb. z art.302§1 k.k. w zw. z art.308 k.k. w zw. z art.11§2 k.k.

o r z e k a :

1. w granicach czynu zarzucanego A. B. w punkcie I. aktu oskarżenia uznaje oskarżonego za winnego tego, że w okresie czasu od dnia 4 kwietnia 2008r. do dnia 29 lipca 2008r. w T., pełniąc funkcję Prezesa Zarządu Zakładów (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T., a więc będąc osobą, która powołana została do zajmowania się sprawami majątkowymi tej Spółki, działając w krótkich odstępach czasu i ze z góry powziętym zamiarem:

a) w dniu 4 kwietnia 2008r. zawarł umowę przewłaszczenia z Przedsiębiorstwem (...) Spółką jawną w T. reprezentowaną przez K. B. i M. B., na podstawie której zabezpieczył wierzytelności przysługujące tej Spółce od (...) SA, wynikające z tytułu umowy o dostawy opału zawartej w dniu 16 maja 2005r. poprzez przeniesienie własności tkanin wytworzonych przez (...) SA o łącznej wartości brutto nie mniejszej niż 320.000 zł,

b) w dniu 15 kwietnia 2008r. zawarł umowę przewłaszczenia z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w T. reprezentowaną przez W. K. (2), na podstawie której zabezpieczył wierzytelności przysługujące tej Spółce od (...) SA, wynikające z tytułu umowy dzierżawy maszyn zawartej w dniu 22 listopada 2007r., poprzez przeniesienie własności środków trwałych stanowiących własność (...) SA o łącznej wartości brutto wysokości nie mniejszej niż 1.500.000 zł,

c) w dniu 20 maja 2008r. zawarł umowę przewłaszczenia z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w T. reprezentowaną przez W. K. (2), na podstawie której zabezpieczył przyszłe wierzytelności przysługujące tej Spółce od (...) SA wynikające z tytułu umowy pożyczki zawartej w dniu 20 maja 2008r., poprzez przeniesienie własności wyrobów gotowych wytworzonych i stanowiących własność (...) SA o łącznej wartości 451.000 zł netto,

i w ten sposób uszczuplił zaspokojenie wielu wierzycieli kierowanej przez siebie Spółki w sytuacji grożącej jej upadłości, zbywając składniki majątku Zakładów (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w T., a ponadto

d) w dniu 29 lipca 2008r. zawarł z (...) Spółką z o.o.w Ł.umowę cesji, na podstawie której przelał na rzecz tej Spółki wierzytelność przyszłą w wysokości 67.803,20 zł, jaka miała przysługiwać (...) SAwzględem Zakładów (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością N.z tytułu realizacji zamówienia nr (...)złożonego w dniu 25 lipca 2008r., w ten sposób usiłując uszczuplić zaspokojenie wielu wierzycieli kierowanej przez siebie Spółki w sytuacji grożącej jej upadłości, to jest zmierzając bezpośrednio do zbycia składnika majątku Zakładów (...) Spółki Akcyjnejz siedzibą w T.w postaci świadczenia pieniężnego, do czego jednak nie doszło na skutek zajęcia owej wierzytelności przez Komornika, czym działał na szkodę wierzycieli:

(...) Sp. z o.o.

(...) Sp. z o.o.

(...) S.A.

(...) Sp. z o.o.

(...)

Gminy (...)

(...) S.A.

PPHU(...)

Urzędu Dozoru Technicznego W.– Oddział Dozoru (...)w P.

(...) Sp. z o.o.

(...) S.A.

(...)Wydawnictwo (...) Sp. z o.o.

Dyrektora (...) Urzędu Miar w Ł.

A. G. (1)

(...) Sp. z o.o.

PPUH (...)

(...) S.A.,

PPU (...)Sp. Jawna

(...)/Spółka Akcyjna/

(...) S.A.

A. G. (2)

(...) Sp. z o.o.

PHU (...)

(...) Sp. z o.o.

(...) Sp. z o.o.

Starosty Powiatu (...)

W. F.

(...) S.A.

Województwa (...)

Centralnego Instytut Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego

Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w Ł.

Sądu (...) w P.

PPHU (...)

Państwowego Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Zakładu Gospodarki (...) w T. Sp. z o.o.

Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

(...) S.A.

(...) Sp. z o.o.

Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. Z.o.o.

Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Ł.

(...) Sp. z o.o.

(...)Sp. Z o.o.

PHU (...)

(...) Sp. z o.o.

Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. w W.

(...)(...)

Usług Elektromechanicznych (...)

Ośrodka (...)(...)Sp. z o.o.

(...) Sp. Jawna

Zakładu Produkcyjnego (...) Sp. z o.o.

PH(...)Sp. Jawna

(...)

Centrali (...) S.A.

(...)Laboratorium (...)S.C.

W. J.

Zakładów Chemicznych (...) S.A.

PPHU (...)

ZUS Oddział wT.

(...)S.A. Oddział(...)

(...) Sp. z o.o.

W. A.

T. B.

E. C.

M. D.

Z. D.

Z. F.

B. G.

M. G. (1)

S. G.

R. G. (1)

K. G.

R. G. (2)

G. J.

B. K.

S. K.

M. K.

E. K.

G. K.

T. K.

Z. K. (1)

B. L.

M. L.

A. M. (2)

B. M.

T. N. (1)

E. O.

B. R.

T. S.

A. S.

H. S.

U. T.

S. W.

M. W.

A. Z. (1)

K. Z.

Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W., Biuro (...) Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w Ł.

W. B. spol. s.r.o.

B. D.

i przyjmując, że tak opisany czyn stanowi przestępstwo z **art.300§ 1 i 3 kk w związku z art.13§ 1 kk w związku z art.300 § 1 i 3 kk oraz art.308 kk i art.12 kk** na podstawie **art.300§ 3 kk** wymierza A. B. karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

2. na podstawie **art.69§ 1 kk i art.70§ 1 pkt 1 kk** wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza A. B. na okres próby 2 (dwóch) lat;

3. A. B. uznaje za winnego czynu zarzucanego mu w punkcie II. aktu oskarżenia przyjmując, że zachowanie w nim opisane realizował on w okresie od dnia 7 września 2007r. do dnia 4 listopada 2008r. i przyjmując, że w ten sposób wypełnił on znamiona **art.586 ustawy z dnia 15 września 2000r. Kodeksu spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 z późniejszymi zmianami)** i na podstawie powołanego przepisu wymierza oskarżonemu karę grzywny w wysokości 200 (dwieście) stawek dziennych ustalając wartość jednej stawki na kwotę 50 (pięćdziesiąt) złotych;

4. uniewinnia A. B. od czynu zarzucanego mu w punkcie III. aktu oskarżenia ustalając, że w tym zakresie koszty procesu poniesie Skarb Państwa;

5. A. W. uznaje za winną czynu zarzucanego jej w punkcie IV. aktu oskarżenia przyjmując, że zachowanie w nim opisane realizowała ona w okresie od dnia 7 września 2007r. do dnia 26 marca 2008r. i przyjmując, że w ten sposób wypełniła ona znamiona **art.586 ustawy z dnia 15 września 2000r. Kodeksu spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 z późniejszymi zmianami)**, na podstawie powołanego przepisu wymierza oskarżonej karę grzywny w wysokości 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych ustalając wartość jednej stawki na kwotę 20 (dwadzieścia) złotych;

6. uniewinnia A. W. od czynu zarzucanego jej w punkcie V. aktu oskarżenia ustalając, że w tym zakresie koszty procesu poniesie Skarb Państwa;

7. w granicach czynu zarzucanego S. B.w punkcie VI. aktu oskarżenia uznaje oskarżonego za winnego tego, że w dniu 21 listopada 2007r. w T., pełniąc funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Zakładów (...) Spółka Akcyjnaz siedzibą w T., działając na podstawie upoważnienia zawartego w uchwale Rady Nadzorczej (...) SANr (...)z dnia 21 listopada 2007r., a więc będąc osobą, która powołana została do zajmowania się sprawami majątkowymi tej Spółki w zakresie

wyznaczonym tą uchwałą, działając w imieniu i na rzecz Spółki zagrożonej upadłością, przekraczając upoważnienie zawarte w uchwale Rady Nadzorczej (...) SANr (...)z dnia 21 listopada 2007r. oraz nie posiadając upoważnienia Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki wymaganego na podstawie art.15 § 1 kodeksu spółek handlowych, nieudolnie usiłował uszczuplić zaspokojenie wielu wierzycieli „(...) SAz siedzibą w T.w sytuacji grożącej jej upadłości w ten sposób, że zawarł umowę przewłaszczenia z(...)w D., na podstawie której własność rzeczy ruchomych w postaci maszyn i urządzeń stanowiących własność (...) SAo łącznej wartości nie mniejszej niż 520.000 zł miała zostać przeniesiona na A. B.reprezentującego (...)w D., którego to skutku nie osiągnął z uwagi na nieważność zawartej umowy, co stanowiło użycie środka nie nadającego się do popełnienia przestępstwa, czym działał na szkodę wierzycieli:

(...) Sp. z o.o.

(...) Sp. z o.o.

(...) S.A.

(...) Sp. z o.o.

(...)

Gminy (...)

(...) S.A.

PPHU (...)

Urzędu Dozoru Technicznego W.– Oddział Dozoru Technicznego wP..

(...) Sp. z o.o.

(...) S.A.

(...)Wydawnictwo (...) Sp. z o.o.

Dyrektora (...) Urzędu Miar w Ł.

A. G. (1)

(...) Sp. z o.o.

PPUH (...)

(...) S.A.,

PPU(...)Sp. Jawna

(...) /Spółka Akcyjna/

(...) S.A.

A. G. (2)

(...) Sp. z o.o.

PHU(...)

(...) Sp. z o.o.

(...) Sp. z o.o.

Starosty Powiatu (...)

W. F.

(...) S.A.

Województwa (...)

Centralnego Instytut Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego

Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w Ł.

Sądu (...) w P.

PPHU (...)

Państwowego Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Zakładu Gospodarki (...) wT.Sp. z o.o.

Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

(...) S.A.

Domu Handlowo-Agencyjnego (...) Sp. z o.o.

Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. Z.o.o.

Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Ł.

(...) Sp. z o.o.

(...)Sp. Z o.o.

PHU (...)

(...) Sp. z o.o.

(...)S.A. w W.

(...)(...)

Usług Elektromechanicznych(...)

Ośrodka (...) (...) Sp. z o.o.

(...) Sp. Jawna

Zakładu Produkcyjnego (...) Sp. z o.o.

PH (...)Sp. Jawna

(...)

Centrali (...) S.A.

(...)Laboratorium (...)S.C.

W. J.

Zakładów Chemicznych(...)S.A.

PPHU (...)

ZUS Oddział wT.

(...)S.A. Oddział (...)

(...) Sp. z o.o.

W. A.

T. B.

E. C.

M. D.

Z. D.

Z. F.

B. G.

M. G. (1)

S. G.

R. G. (1)

K. G.

R. G. (2)

G. J.

B. K.

S. K.

M. K.

E. K.

G. K.

T. K.

Z. K. (1)

B. L.

M. L.

A. M. (2)

B. M.

T. N. (1)

E. O.

B. R.

T. S.

A. S.

H. S.

U. T.

S. W.

M. W.

A. Z. (1)

K. Z.

Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W., Biuro (...) Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w Ł.

W. B. spol. s.r.o.

B. D.

i przyjmując, że tak opisany czyn stanowi przestępstwo **z art.13§ 2 kk** w związku **z 300§ 1 i 3 kk** w związku z **art.308 kk**, na podstawie **art.14 § 2 kk w związku z art.300§ 3 kk i art.60§ 6 punkt 4 kk** wymierza S. B. karę grzywny w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych ustalając wartość jednej stawki na kwotę 25 (dwadzieścia pięć) złotych;

8. zasądza na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonych:

a) A. B. kwotę 1.180 (tysiąc sto osiemdziesiąt) złotych,

b) A. W. kwotę 300 (trzysta) złotych,

c) S. B. kwotę 500 (pięćset) złotych tytułem opłat oraz kwoty po 1.000 (tysiąc) złotych z tytułu części pozostałych kosztów sądowych, a w pozostałym zakresie zwalnia oskarżonych od obowiązku ich uiszczenia.

Sygn. akt III K 84/12

UZASADNIENIE

Ustalenia faktyczne.

Zarzuty: II. i IV.

Zakład (...) powstał w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w dniu 14 kwietnia 1995r. i rozpoczął swoją działalność jako spółka akcyjna od dnia 1 czerwca 1995r. W dniu 31 grudnia 2007r. Spółka posiadała 16 akcjonariuszy z czego największym była spółka (...) posiadająca 55,52% akcji oraz Skarb Państwa z 37,1% udziałem. Akcje należące do Skarbu Państwa w ilości 259 300 sztuk zostały objęte w zamian za umowę przeniesienia wieczystego użytkowania działki gruntu i własności naniesień budowlanych na działce przy ul. (...) w T. będącej siedzibą (...) SA.

Głównym przedmiotem działalności spółki była produkcja różnych rodzajów przędzy, tkanin, wykończenia materiałów włókienniczych, sprzedaż hurtowa i detaliczna.

/dokumenty dotyczące powstania spółki (...) k. 201-242, 731-733, 877-883/

Uchwałą Rady Nadzorczej o nr(...)podjętej na posiedzeniu w dniu 15 września 1998r. na stanowisko Prezesa Zarządu powołano L. S.. Uchwałą nr(...)na stanowisko członka Zarządu wybrana została B. Ś..

\uchwały Rady Nadzorczej (...) SA, k. 243 – 242, 244 – 245

W lipcu 2002r., a więc w czasie, kiedy L. S. i B. Ś. pełnili swe funkcje w Zarządzie Spółki, (...) SA osiągnęła stan trwałego zaprzestania płacenia długów. Wtedy to Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim postanowieniem z dnia 8 lipca 2002r. uchylił układ zawarty w ramach postępowania układowego pomiędzy (...) SA z wierzycielami, zatwierdzony postanowieniem z dnia 9 listopada 1998r. Przyczyną uchylenia układu było nie wywiązywanie się z jego postanowień przez (...) SA wobec zdecydowanej większości wierzycieli.

\postanowienie, k. 2134 –2136 tom XI

(...) SA na dzień 31 grudnia 2002r. wykazywała ujemny kapitał własny w kwocie (-) 17.239.000 zł.

Kolejne lata powodowały pogłębienie się stanu niewypłacalności.

\opinia biegłego do spraw rachunkowości, k. 6616 – 6654 – tom XXXIII

Sytuacja ta była przedmiotem rozważań podczas Zwyczajnych Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy w latach: 2003, 2004, 2005 i 2006. Mimo to Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy każdorazowo udzielały absolutorium Zarządowi i podejmowały uchwały o kontynuowaniu działalności Spółki.

\protokoły z Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, k. 1356 – tom VII, k. 1416 – 1422 – tom VIII

O tym, że kapitał własny Spółki wykazywał wartość ujemną oraz, że (...) SA utraciła płynność finansową nieprzerwanie informowali biegli rewidenty w kolejnych opiniach, poczynając od 2003r. do 2007r. Zwracali oni uwagę na zagrożenia w kontynuacji działalności Spółki.

\opinie biegłych rewidentów, k. 1368 – 1370, 3693 – 3695, 3739 – 3741, 3784 - 3786 – tom VII, k. 3827 – 3828, 3874 – 3875 – tom XX

O fatalnej kondycji finansowej (...) SA informowała Rada Nadzorcza w swych rocznych sprawozdaniach.

\sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej, k. 1166 – tom VI, 1170 – tom VI

L. S. i B. Ś. zostali odwołani z powierzonych im stanowisk uchwałami Rady Nadzorczej powziętymi w dniu 24 sierpnia 2007r.

\uchwały Rady Nadzorczej (...) SA, k. 251

Tego samego dnia, mocą uchwały Rady Nadzorczej o nr (...), na stanowisko Prezesa Zarządu powołana została A. W.. Zgodnie zaś z uchwałą z dnia 27 sierpnia 2007r. o nr (...)Wiceprezesem Zarządu został wybrany A. B.. Podjęli oni

działania zmierzające do zrestrukturyzowania Spółki oraz kontynuowania jej działalności. W aspekcie finansowo - księgowym zmierzali oni do ustalenia pełnego zakresu zobowiązań, jakie w owym czasie (...) SA miała względem swoich kontrahentów. W tym celu zwracali się do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w T. o udzielenie stosownych informacji, dotyczących postępowań egzekucyjnych, jakie toczyły się przeciwko zarządzanej przez nich Spółce.

\uchwały Rady Nadzorczej (...) SA, k. 252 – 255

wyjaśnienia A. W., k. 9929, 7098 – 7102 – tom XXXV

wyjaśnienia A. B., k. 9927 – 9929 – tom L

**pisma, k. 7312 – tom XXXVII, k. 7399 – tom XXXVIII **

Z opinii niezależnych biegłych rewidentów sporządzonej w dniu 31 marca 2008r., badających sprawozdanie finansowe (...) SA za 2007r. wynika, iż Spółka posiadała ujemny kapitał własny, który powstał z tytułu nierozliczonych strat z lat 1998 – 2002 i 2005 – 2006 oraz, że na podstawie podstawowej działalności Spółka generuje straty od wielu lat. Z opinii wynikało, że (...) SA w latach ubiegłych utraciła zdolność do regulowania zobowiązań, w tym wobec dostawców, budżetu i ZUS. Rewidenci stwierdzili, że zobowiązania krótkoterminowe, w których nie ujęto całkowicie odsetek, przewyższają aktywa Spółki o 161,07 %.

\opinia biegłych rewidentów wraz z raportem uzupełniającym , k. 3650 – 3652, 3653 – 3692 – tom XIX

W dniu 25 marca 2008r. Zarząd Spółki (...) reprezentowany przez A. W., A. B. i E. G. (prokurenta Spółki) złożył wniosek o ogłoszenie upadłości obejmujący likwidację majątku.

Wniosek ten – z uwagi na braki formalne – został zwrócony zarządzeniem przewodniczącego Wydziału V Gospodarczego Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 3 kwietnia 2008r.

\dowody z dokumentów, k. 1072 – 1078, k. 3 – 7 akt sprawy VGU 6/08 SR w Piotrkowie Tryb.

W dniu 26 marca 2008r. A. W. złożyła rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu oraz uczestnictwa w Zarządzie (...) SA. Na skutek tej rezygnacji Rada Nadzorcza powołała w jej miejsce A. B..

\uchwały Rady Nadzorczej (...) SA, k. 254 – 255

Kolejny wniosek podpisany przez ówczesnego Prezesa Zarządu (...) SA złożony został w Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Tryb. w dniu 28 kwietnia 2008r. Ten wniosek również został zwrócony z uwagi na jego braki formalne.

\dowody z dokumentów, k. 1080 – 1086; k. 2 – 7 akt sprawy VGU 8/08 SR w Piotrkowie Tryb.

Ponownie z wnioskiem o upadłość wystąpił A. B. w dniu 31 maja 2008r. I znów, zarządzeniem z dnia 12 czerwca 2008r., wniosek ten został zwrócony z uwagi na braki formalne.

\dowody z dokumentów, k. 1088 – 1094; k. 2 – 7 akt sprawy VGU 12/08 SR w Piotrkowie Tryb.

Jednym z wielu wierzycieli (...) SA był A. G. (2) prowadzący działalność gospodarczą w zakresie (...) i Handlu w T. który względem (...) posiadał zobowiązanie w łącznej wysokości 157.998,25 zł wraz z odsetkami, potwierdzone nakazem zapłaty z dnia 18 września 2001r., co do którego prowadzone było postępowanie egzekucyjne przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Maz.

Pismem z dnia 15 stycznia 2002r. Komornik zawiadomił dłużnika o wszczęciu egzekucji i wezwał go do dobrowolnego wykonania.

\pismo, k. 4088 – tom XX

nakaz zapłaty, k. 4089 – tom XX

pismo, k. 4093 – tom XX

Przed wystąpieniem z wnioskiem o ogłoszenie upadłości doszło do przypadkowego spotkania M. G. (3) i A. B.. Podczas rozmowy, mającej emocjonalny przebieg, A. B. oświadczył, że nie zamierza dobrowolnie zapłacić firmie (...) (którego interesy reprezentował wówczas M. G. (3)) żadnych należności. Twierdził, że powstały one za czasów poprzedniego zarządu (...).

\zeznania M. G. (3), k. 3369 (tom XVII), k. 4005 – 4006 (tom XXI), k. 9999v. – tom L

zeznania A. G. (2), k. 3353 – tom XVII, 4017 – tom XXI; k. 10001 – tom L

Po tej rozmowie M. G. (3) i A. G. (2) zdecydowali o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości (...) SA. Wniosek taki złożył ich pełnomocnik.

\zeznania M. G. (3), k. 3369 (tom XVII), k. 4005 – 4006 (tom XXI)

wniosek o ogłoszenie upadłości, k. 3074 – 3078 – tom XVI; k. 2 – 6 akt sprawy VGU 29/08 SR w Piotrkowie Tryb.

Po złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości przez A. i M. G. (3), z inicjatywy A. W. doszło do spotkania w Kancelarii Adwokackiej (...) w Ł. z M. i A. G. (2), podczas którego A. W. próbowała nakłonić ich do cofnięcia wniosku o ogłoszenie upadłości, mgliście deklarując zapłatę zaległych należności.

\zeznania M. G. (3), k. 3369 (tom XVII), k. 4005 – 4006 (tom XXI), k. 9999 – tom L

Postanowieniem z dnia 4 listopada 2008r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim ogłosił upadłość (...) SA.

/postanowienie, k. 3079 – tom XVI/

W okresie do dnia ogłoszenia upadłości Spółki (...) SA, Komornik przy Sądzie Rejonowym w Tomaszowie M.. prowadził sto osiemdziesiąt osiem postępowań egzekucyjnych przeciwko Spółce. Wśród wierzycieli Spółki znaleźli się: (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., (...) S.A., (...) Sp. z o.o., „(...)”, Gmina (...) (...) S.A., PPHU (...), Urząd Dozoru Technicznego W.– Oddział Dozoru Technicznego w P., (...) Sp. z o.o., (...) S.A., (...) Wydawnictwo (...) Sp. z o.o., Dyrektor (...) Urzędu Miar w Ł., A. G. (1), (...) Sp. z o.o., PPUH (...), (...) S.A., PPU (...) Sp. Jawna, (...) /Spółka Akcyjna/, (...) S.A., A. G. (2), (...) Sp. z o.o., PHU „(...)”, (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., Starosta Powiatu (...), W. F., (...) S.A., Marszałek Województwa (...), Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w Ł., Sąd Okręgowy w P., PPHU (...), Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Zakład Gospodarki (...) w T. Sp. z o.o., Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. , (...) S.A., Dom Handlowo-Agencyjny (...) Sp. z o.o., Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Ł., (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., PHU (...), (...) Sp. z o.o., (...) S.A. w W., (...) (...), Usługi Elektromechaniczne (...), Ośrodek Informatyczno-Szkoleniowy (...) Sp. z o.o., (...) Sp. Jawna, Zakład Produkcyjny (...) Sp. z o.o., PH (...) Sp. Jawna, (...), Centrala (...) S.A., (...) Laboratorium (...) S.C., W. J., Zakłady Chemiczne (...) S.A., PPHU (...), ZUS Oddział w T. (...) S.A. Oddział (...), (...) Sp. z o.o., W. A., T. B., E. C., M. D., Z. D., Z. F., B. G., M. G. (1), S. G., R. G. (1), K. G., R. G. (2), G. J., B. K., S. K., M. K., E. K., G. K., T. K., Z. K. (1), B. L., M. L., A. M. (2), B. M., T. N. (2), E. O., B. R., T. S., A. S., H. S., U. T., S. W., M. W., A. Z. (1), K. Z., Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W., Biuro (...) Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w Ł., W. B. spol. s.r.o. i B. D..

\zestawienie postępowań egzekucyjnych, k. 1273 – tom VII

Przed Sądem Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim w Wydziale V Gospodarczym toczyło się postępowanie z wniosku A. G. (2) z udziałem A. W. i A. B. o orzeczenie pozbawienia ich prawa do prowadzenia działalności gospodarczej z powodu niezłożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

\wniosek, k. 2 – 5 akt sprawy VGzd 1/10 SR w Piotrkowie Tryb.

Postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2012r. Sąd Okręgowy w Łodzi rozpoznając apelację A. B. i A. G. (2) od postanowienia Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 1 czerwca 2011r., w którym Sąd ten pozbawił A. B. na okres 3 lat prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu oraz oddalił analogiczny wniosek co do uczestniczki A. W., zmienił zaskarżone postanowienie i oddalił wniosek w stosunku do uczestnika A. B. oraz oddalił apelację wnioskodawcy A. G. (2).

\postanowienie SO w Łodzi, k. 256

Zarzut I., III. i V.

Zgodnie ze Statutem (...) SA obowiązującym także w okresie, kiedy jej Prezesem i jedynym członkiem Zarządu był A. B., „do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu Spółki wymagane było współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem” (§ 13 ust. 1.).

W owym czasie prokurentem Spółki był E. G..

\statut (...) SA, k. 237

odpis KRS, k. 26 – akta V GU 10/08 SR w Piotrkowie Tryb.

1.

W dniu 16 maja 2005r. w T.doszło do podpisania umowy o współpracy handlowej pomiędzy Przedsiębiorstwem (...)Sp. jawna reprezentowanym przez K.i M. B.oraz „Zakładami (...)SA, w którego imieniu działali L. S.i Z. K. (1). Mocą tej umowy firma (...) miała zaopatrywać swego kontrahenta w miał węglowy, zaś (...)zobligowana była do płacenia ustalonej ceny przelewem w terminie 60 dni od daty dostawy.

\umowa o współpracy, k. 1454 – tom VIII

W dniu 4 kwietnia 2008r. A. B.działający w imieniu (...)SA podpisał z K.i M. B.działającymi w imieniu (...)Spółka jawna umowę przewłaszczenia, w myśl której w celu zabezpieczenia należności przysługujących firmie (...)od (...)z tytułu umowy o dostawy opału, zawartej w dniu 16 maja 2005r., (...) SAprzeniosła na drugą stronę umowy własność tkanin o łącznej wartości brutto w wysokości nie mniejszej niż 320.000 zł, szczegółowo opisanych w załączniku.

Zgodnie z postanowieniami tej umowy przedmiot przewłaszczenia powinien być oznaczony w sposób widoczny i trwały, odzwierciedlający fakt jego przewłaszczenia na rzecz nabywcy.

Umowa nakładała na (...) SA obowiązek niezwłocznego zwrotu przedmiotu przewłaszczenia na wezwanie nabywcy w przypadku m.in. opóźnienia w spłacie wierzytelności określonej w umowie z dnia 16 maja 2005r.

\umowa przewłaszczenia z dnia 4 kwietnia 2005r., k. 1218 – tom VII

W dniu 31 marca 2008r. A. B. zwrócił się pisemnie do D. C. o wytypowanie tkanin znajdujących się w magazynie firmy, które mogłyby zostać przewłaszczone na zabezpieczenie zobowiązań (...) wobec Spółki (...).

\pismo, k. 4824 – tom XXV

zeznania D. C., k. 4825 – 4826 – tom XXV

W dniu 31 października 2008r. (...) SA wystawiła Fakturę VAT o nr (...) dla (...) Spółki jawnej, z której wynikało, że sprzedała ona tkaniny wełniane na kwotę łączną 336.839,19 zł. Jako sposób płatności wskazała kompensatę.

\faktura VAT o nr (...), k. 2245 – tom XII

Tego samego dnia w T. A. B. - działający w imieniu (...) SA podpisał z K. i M. B. - działającymi w imieniu (...) Spółki jawnej umowę „depozytu nieprawidłowego”, mocą której (...) SA zobowiązywała się do przechowania firmie (...) rzeczy ruchomych w postaci tkanin, szczegółowo opisanych w załączniku do tej umowy. Jako miejsce przechowania wskazano magazyny Zakładów (...) SA.

\umowa wraz z załącznikiem, k. 1461 – 1463 – tom VIII

Po ogłoszeniu upadłości (...) SA pismem z dnia 9 marca 2009r. przedstawiciele (...) Sp. jawnej zwrócili się do Sędziego Komisarza o wyłączenie z masy upadłości (...) SA tkanin wskazanych w tym piśmie wywodząc przy tym, że stanowią one ich własność mocą zawartej w dniu 4 kwietnia 2008r. umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie.

\pismo procesowe, k. 2241 – 2242 – tom XII

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 24 kwietnia 2009r. wniosek Spółki (...) o wyłączenie tkanin z masy upadłości został oddalony. W związku z tym w toku postępowania upadłościowego część tkanin została sprzedana przez syndyka. Pozostałe tkaniny w ilości 6.033,3 mb wciąż stanowi majątek masy.

\postanowienie SR w Piotrkowie Tryb., k. 2250 – tom XII

pismo Syndyka Masy Upadłości, k. 101123 – 10127 – tom LI

Spółka (...) była jedynym dostawcą opału chcącym współpracować z (...) SA, godząc się na zapłatę w sposób inny, niż gotówkowy. Bez opału produkcja tkanin byłaby niemożliwa.

\zeznania A. M. (3), k. 10080v. – tom LI

W dniu 22 listopada 2007r. A. B.- działający w imieniu (...) SA– podpisał z W. K. (2)– występującym w imieniu (...) SA w T.umowę dzierżawy dziesięciu krosien marki D.. Mocą niniejszej umowy wydzierżawiający oddał dzierżawcy w dzierżawę urządzenia na okres sześciu lat licząc od dnia ich zainstalowania, zaś dzierżawca zobowiązał się do płacenia czynszu dzierżawnego w wysokości 36.500 zł netto miesięcznie, płatnego z dołu do 30 – go każdego miesiąca poczynając o d dnia marca 2008r.

\umowa dzierżawy wraz z załącznikami, k. 8323 – 8331 – tom XLII

2.

W dniu 15 kwietnia 2008r. A. B. działający w imieniu (...) SA podpisał z W. K. (2) działającym w imieniu (...) SA umowę przewłaszczenia, w myśl której w celu zabezpieczenia należności przysługujących firmie (...) od (...) z tytułu umowy dzierżawy, zawartej w dniu 22 listopada 2007r., (...) SA przeniosła na drugą stronę umowy własność środków trwałych o wartości nie większej niż 1.500.000 zł, szczegółowo opisanych w załączniku.

Zgodnie z postanowieniami tej umowy przewłaszczający miał obowiązek ujęcia w swych księgach handlowych adnotacji o przewłaszczeniu oraz oznaczenia przedmiotu przewłaszczenia w sposób widoczny i trwały, odzwierciedlający fakt jego przewłaszczenia na rzecz nabywcy.

Umowa nakładała na (...) SA obowiązek niezwłocznego zwrotu przedmiotu przewłaszczenia na wezwanie nabywcy w przypadku m.in. opóźnienia w spłacie wierzytelności określonej w umowie z dnia 22 listopada 2007r.

\umowa przewłaszczenia z dnia 15 kwietnia 2008r. wraz z załącznikiem, k. 8332 - 8335 – tom XLII

Na dzień ogłoszenia upadłości przedmioty przewłaszczenia znajdowały się w całości na terenie (...) SA, w związku z tym zostały objęte spisem inwentarza i weszły do masy upadłości. Część środków trwałych pierwotnie stanowiących przedmiot przewłaszczenia została przez syndyka sprzedana w toku likwidacji majątku upadłego.

\pismo Syndyka Masy Upadłości, k. 101123 – 10127 – tom LI

W dniu 25 lutego 2008r. A. B. - działający w imieniu (...) SA podpisał z W. K. (2) – występującym w imieniu (...) SA w T. umowę dzierżawy dwóch niezależnych linii technologicznych dla oddziałów przygotowawczych (...) SA. Mocą niniejszej umowy wydzierżawiający oddał dzierżawcy w dzierżawę urządzenia na okres pięciu lat licząc od dnia ich zainstalowania, zaś dzierżawca zobowiązał się do płacenia czynszu dzierżawnego w wysokości 2.700 zł miesięcznie, płatnego z dołu do 30 – go każdego miesiąca poczynając o d dnia 30 kwietnia 2008r.

\umowa dzierżawy wraz z załącznikami, k. 1487 – 1493 – tom VIII

W dniu 5 kwietnia 2008r. A. B. - działający w imieniu (...) SA podpisał z W. K. (2) – występującym w imieniu (...) SA w T. umowę dzierżawy trzech niezależnych linii technologicznych dla (...) SA, a wśród nich: dwa zespoły zgrzeblące i dwie przędzarki wózkowe oraz przewijarka automatyczna wraz z szafą sterującą i okablowaniem. Mocą niniejszej umowy wydzierżawiający oddał dzierżawcy w dzierżawę urządzenia na okres pięciu lat licząc od dnia ich zainstalowania, zaś dzierżawca zobowiązał się do płacenia czynszu dzierżawnego w wysokości 23.500 zł miesięcznie, płatnego z dołu do 30 – go każdego miesiąca poczynając o d dnia 30 lipca 2008r.

\umowa dzierżawy wraz z załącznikami, k. 1497 – 1503 – tom VIII

W celu zabezpieczenia umowy dzierżawy w dniu 4 kwietnia 2008r. w T. A. B. - działający w imieniu (...) SA podpisał jako wystawca weksla deklarację wekslową stanowiącą formę zabezpieczenia roszczeń wynikających z opisanej wyżej umowy dzierżawy. Remitentem był (...) SA. Zgodnie z tym porozumieniem Remitent miał prawo wpisać sumę wekslową w wysokości zobowiązania wynikającego z umowy dzierżawy do kwoty 200.000 zł.

\deklaracja wekslowa, k. 1495 – 1496 – tom VIII

W dniu 16 maja 2008r. A. B. - działający w imieniu (...) SA podpisał z W. K. (2) – występującym w imieniu (...) SA w T. umowę „o współpracy (depozytu nieprawidłowego)”, w myśl której (...) SA zobowiązywała się wobec (...) SA do nieodpłatnego przechowywania tkanin szczegółowo opisanych w załączniku do niniejszej umowy w magazynie wyrobów gotowych.

Mocą tej umowy (...) zobowiązała się do wyodrębnienia przedmiotu przewłaszczenia polegającego na składowaniu przedmiotu przewłaszczenia na wydzielonym miejscu w magazynie wyrobów gotowych.

Umowa została zawarta na czas oznaczony – do dnia 16 września 2008r.

Aneksiem do tej umowy, sporządzonym w dniu 16 maja 2008r., wydłużono czas jej obowiązywania do dnia 16 września 2009r.

Aneksiem nr 2 do tej umowy, sporządzonym w dniu 3 listopada 2008r., postanowiono, że przedmiot depozytu nieprawidłowego prócz tkanin określonych w załączniku nr 1 stanowić będą nadto tkaniny wymienione w załączniku nr 2.

\umowa o współpracy z aneksami, k. 2097 - 2100 – tom XI

aneksy, k. 3289 - 3291

Tego samego dnia (...) SA wystawiła fakturę VAT nr (...), na podstawie której zbyła na rzecz (...) SA tkaniny o łącznej wartości 133.648,99 zł. Sposobem płatności miała być kompensata.

\faktura VAT, k. 3288 – tom XVII

W okresie od 27 listopada 2008r. do 10 grudnia 2008r. (...) SA pobrał z magazynu wyrobów gotowych (...) SA tkaniny objęte przechowaniem w ilości 16.982,20 mb.

\pismo Syndyka D. G., k. 10126 – tom LI

pismo sądowe, k. 3304 - 3311 – tom XVII

potwierdzenie odbioru tkaniny, k. 3312 – tom XVII

Już po ogłoszeniu upadłości przez (...), w dniu 4 lutego 2009r. W. K. (2) reprezentujący (...) SA odmówił wydania pobranych tkanin i wezwał Syndyka Masy Upadłości do przekazania pozostałej ich ilości wynikającej z umowy zawartej z (...) SA.

\pismo, k. 4720 – tom XXIV

Syndyk Masy Upadłości (...) pozwał (...) SA, żądając wydania pobranych przez pozwanego tkanin, bądź - zapłatę ich równowartości.

Sąd Okręgowy w Toruniu wyrokiem z dnia 7 stycznia 2010r. w sprawie VI GC 51/09 oddalił powództwo.

\odpis wyroku SO w Toruniu wraz z uzasadnieniem, k. 6084 – 6090 – tom XXXI/

3.

W dniu 20 maja 2008r. W. K. (2) działający w imieniu (...) SA w T. oraz A. B. reprezentujący (...) SA zawarli umowę, zgodnie z którą (...) udzielił (...) pożyczki w wysokości 300.000 zł.

\umowa pożyczki, k. 1221 – 1223 – tom VII

Jako zabezpieczenie roszczenia (...), umową zawartą w dniu 20 maja 2008r. (...) ustanowiła przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy ruchomych – tkanin w ilości 22.550, 00 mb – na kwotę 450.000 zł netto, szczegółowo opisanych w załączniku do niniejszej umowy. Przedmiot zabezpieczenia stanowiły tkaniny wytworzone przez (...). Zgodnie z postanowieniami umowy, w przypadku terminowej spłaty pożyczki i odsetek przez (...) SA, umowa przewłaszczenia wygasa i nastąpi zwrotne przeniesienie własności.

Mocą tej umowy (...) zobowiązała się do:

- umieszczenia w księgach handlowych adnotacji o przewłaszczeniu,
- wyodrębnienia przedmiotu przewłaszczenia polegającego na składowaniu przedmiotu przewłaszczenia na wydzielonym miejscu w magazynie wyrobów gotowych,
- prowadzenia ewidencji zmian w zakresie przewłaszczonych rzeczy.

\umowa przewłaszczenia z załącznikiem, k. 1224 – 1227 – tom VI

W dniu 22 września 2008r. powyższa umowa pożyczki została wypowiedziana przez Prezesa (...) SA w formie pisemnej. Wierzyciel wezwał dłużnika do spłaty pożyczki w całości.

\wezwanie, k. 1554 – tom VIII

W dniu 1 października 2008r. Prezes(...)SAW. K. (2)wezwał(...) SA do wydania tkanin wymienionych w Załączniku nr 1 do umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie zawartej pomiędzy obiema spółkami w dniu 20 maja 2008r.

\wezwanie na piśmie, k. 8315 – tom XLII

Każdorazowo, po podpisaniu umów o przewłaszczenie na zabezpieczenie, których przedmiot stanowiły tkaniny wyprodukowane przez (...) SA, były one oznaczane na podstawie spisu i umieszczane w odrębnym miejscu w magazynie Spółki.

\zeznania D. C., k. 10025v. – tom LI/

W dniu ogłoszenia upadłości przedmioty przewłaszczenia znajdowały się w na terenie(...)SA, w związku z tym zostały objęte spisem inwentarza i weszły do masy upadłości. Część środków trwałych pierwotnie stanowiących przedmiot przewłaszczenia została przez syndyka sprzedana w toku likwidacji majątku upadłego.

\pismo syndyka, k. 1023 – 1027 – tom LI

W dniu 10 października 2008r. A. B.i W. K. (2)– działający w imieniu (...) SA podpisali porozumienie, na podstawie którego A. B.zobowiązał się do zapłacenia należnego czynszu wynikającego z umów dzierżawy, zawartych w dniach 22 listopada 2007r., 25 lutego 2008r. i 5 kwietnia 2008r., zaś zabezpieczeniem tego zobowiązania miały być hipoteki ustanowione na nieruchomościach wchodzących w skład majątku osobistego A. B..

\ porozumienie, k. 10094 – tom LI koperta

W dniu 18 grudnia 2008r. A. B.wykonał porozumienie ustanawiając na rzecz (...) SA umowne hipoteki kaucyjne do sumy łącznie 3.800.000 zł.

\oświadczenie o ustanowieniu hipoteki w formie aktu notarialnego, k. 10094 – tom LI koperta

W dniu 31 października 2008r.(...)SA wystawiła fakturę VAT o nr(...)dla (...)SA, na podstawie której sprzedała tej Spółce tkaniny wełniane na łączną kwotę 291.584, 88 zł. Jako sposób płatności wskazano kompensatę.

\faktura VAT, k. 2102 – tom XI

W dniu 18 lipca 2011r. ówczesny Prezes Zarządu (...)SA w T.poinformował Syndyka Masy Upadłości (...) „(...)” SA o tym, że reprezentowana przez niego Spółka rezygnuje z dochodzenia jakichkolwiek roszczeń wynikających z umów dzierżawy maszyn i urządzeń zawartych w dniach: 22 listopada 2007r., 25 lutego 2008r. i 5 kwietnia 2008r. w związku z zaspokojeniem swych roszczeń z majątku poręczyciela, którym był osobiście A. B.. W wykonaniu zobowiązania, o którym mowa, A. B.umową z dnia 18 czerwca 2010r. przeniósł na rzez (...) SAwłasność nieruchomości określonych szczegółowo w tym akcie notarialnym.

\pismo (...) SA, k. 7103 – tom XXXVI

zeznania G. C., k. 10082v. – tom LI

zeznania W. K. (2), k. 7189v. – tom XXXVI

akt notarialny, k. 7583 – 7586 – tom XXXVIII

Wszystkie maszyny będące przedmiotem dzierżawy od (...) SA były niezbędne dla prowadzenia produkcji i zostały zainstalowane na terenie Zakładów (...) SA i uruchomione.

Rozpoczęcie produkcji na maszynach i urządzeniach wdzierżawionych od (...) SA zwiększyło wydajność oraz przyczyniło się do polepszenia jakości wytwarzanych tkanin. Nowy park maszynowy był nieporównywalnie mniej awaryjny od poprzedniego.

Wzrost jakości tkanin spowodował zwiększenie sprzedaży o około 30 % przy jednoczesnym podniesieniu cen towarów, związanym z wytwarzaniem wyrobów lepszej jakości. W efekcie wzrosła konkurencyjność tkanin produkowanych przez (...) SA na rynku wyrobów wełnianych.

\zeznania D. C., k. 10025v. – tom LI

zeznania A. J., k. 10081v. – tom LI

zeznania Z. K. (1), k. 9977 – tom L, 2362 – tom XII

zeznania C. R., k. 9999 – tom L

Przy założeniu kontynuowania działalności Spółki wdzierżawienie nowych maszyn z punktu widzenia skutków w zakresie produkcji było gospodarczo uzasadnione.

\opinia biegłego z zakresu rachunkowości, k. 1026v. – tom LI/

4.

(...) SA i (...) Spółka z o.o. współpracowały w zakresie produkcji tkanin; (...) Spółka z o.o. był dostawcą surowca. Prezes Spółki – T. M. miał świadomość złej sytuacji finansowej kontrahenta. Mimo to, kiedy uzyskał informację, że w lipcu 2008r. (...) SA uzyskała zamówienie na dostawę tkanin dla wojska, co wiązało się z niemal pewną zapłatą, zdecydował się na dostarczenie surowca w zamian uzyskując gwarancję zapłaty.

zeznania T. M., k. 10083v. – tom LI

W dniu 10 lipca 2008r. w T. A. B. - działający w imieniu (...) SA oraz T. M. reprezentujący interesy (...) spółki z o.o. w Ł. podpisali umowę „depozytu nieprawidłowego”, zgodnie z którą (...) SA zobowiązała się do przechowania tkanin szczegółowo opisanych w załączniku do niniejszej umowy w magazynie wyrobów gotowych Spółki.

Umowa została zawarta na czas nieokreślony.

Z tytułu jej wykonania (...) Spółka z o.o. zobowiązał się do uiszczania miesięcznego wynagrodzenia w wysokości 100 zł netto.

\umowa z dnia 10 lipca 2008r. wraz z załącznikiem, k. 2086 – 2088 – tom XI

Ponadto w dniu 29 lipca 2008r. w T. A. B.- działający w imieniu (...) SA oraz T. M. reprezentujący interesy (...) spółki z o.o. w Ł. podpisali umowę cesji wierzytelności przyszłej, która przysługiwać miała (...) SA z tytułu zamówienia nr (...) złożonego w dniu 25 lipca 2008r. przez Zakłady (...) Spółka z o.o. w N. na kwotę 67.803,20 zł o terminie płatności 30 dni od realizacji zamówienia ustalonego przez strony na dzień 10 sierpnia 2008r.

\umowa z dnia 29 lipca 2008r., k. 2089 – 2090 – tom XI

zeznania T. M., k. 10083v. – tom LI

O treści umowy cesji wierzytelności A. B. zawiadomił pisemnie (...) w dniu 28 sierpnia 2008r.

\pismo, k. 2094 – tom XI

Pismem z dnia 5 września 2008r. Zarząd (...) poinformował (...) SA i (...) Sp. z o.o. o tym, że wierzytelność w wysokości 70.457,24 zł przysługująca z tytułu realizacji powyższego zamówienia została zajęta przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Mazowieckim na wniosek wierzyciela (...) SA – Agencji Rozwoju Przemysłu.

\pismo, k. 2091

zajęcie wierzytelności, k. 2092/

Zarzut VI. (S. B.)

Uchwałą z dnia 21 listopada 2007r. Rada Nadzorcza (...) SA upoważniła swego Przewodniczącego do zawarcia w imieniu Spółki umowy o współpracę w zakresie dostaw surowców i materiałów oraz finansowania wskazanych zobowiązań (...) SA w treści warunkach określonych w załączniku do owej uchwały.

S. B. nie posiadał upoważnienia Rady Nadzorczej do reprezentowania (...) SA w czynności prawnej polegającej na zawarciu w imieniu Spółki umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie. Także Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki nie wyraziło zgody na dokonanie powyższej czynności prawnej (kwestia ta nie była nawet przedmiotem rozważań tego organu).

\uchwała RN, k. 1098 – tom VI

zeznania A. G. (1), k. 1243 – tom VII

Umowa o współpracy pomiędzy S. B., działającym w imieniu „ (...) SA oraz A. B., reprezentującym firmę (...) została zawarta w dniu 21 listopada 2007r.

Z jej postanowień wynikało, że (...) zobowiązuje się do dokonywania płatności zobowiązań (...) SA, które wynikają, bądź wynikać będą z kontaktów handlowych z kontrahentami, a udokumentowanych fakturami przez nich wystawionymi, w wysokości do 500.000 zł miesięcznie, oraz do dokonywania zapłaty za (...) SA faktur, których kopie (...) otrzymywał będzie w dniu ich wpłynięcia do siedziby (...) SA.

Ponadto (...) zobowiązał się do zakupu w imieniu własnym lecz na rzecz drugiej strony umowy, określonych zamówieniem surowców i materiałów oraz do dalszej odsprzedaży za cenę powiększoną o prowizję w wysokości 4% surowców i materiałów (...) SA.

\umowa, k. 1099 – 1100 – tom VI

Tego samego dnia doszło do zawarcia umowy przewłaszczenia. Jej sygnatariuszami byli: S. B. – reprezentujący (...) i A. B. – z ramienia firmy (...).

Na mocy tego kontraktu doszło do przewłaszczenia na zabezpieczenie roszczenia (...)względem (...) SA do kwoty 500.000 zł wynikającej z umowy o współpracę poprzez przeniesienie własności rzeczy ruchomych – maszyn i urządzeń będących na wyposażeniu Wydziałów Przędzalni, Tkalni, Wykończalni i Farbiarni o łącznej wartości nie mniejszej niż 520.000 zł. Powyższe przeniesienie własności nastąpiło z zastrzeżeniem warunku, że jeśli należność (...)zostanie w terminie uiszczona przez (...) SA, wówczas niniejsze przeniesienie własności straci moc i zbywca stanie się z powrotem właścicielem przedmiotu przeniesienia.

\umowa raz z załącznikiem, k. 1104 - 1107 – tom VI

W dniu 8 maja 2008r. doszło do zajęcia maszyn i urządzeń objętych powyższą umową przewłaszczenia na zabezpieczenie. W dniu 6 czerwca 2008r. A. B. pisemnie zawiadomił Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w T.o tym, że powyższe przedmioty zostały objęte umową przewłaszczenia z dnia 21 listopada 2007r. zawartą pomiędzy (...)i (...).

\pismo, k. 4186 – tom XXI

Podobne pismo, którego celem miało być udaremnienie egzekucji maszyn i urządzeń objętych umowami przewłaszczenia A. B. działający jako Prezes Zarządu (...) SA wystosował do Komornika w dniu 21 sierpnia 2008r.

\pismo, k. 7328 – tom XXXVII

Ponadto A. B. w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w Tomaszowie M.. w dniu 1 września 2008r. złożył skargę na czynności Komornika, w której wnosił o uchylenie postanowienia o przeprowadzeniu licytacji wyznaczonej na dzień 11 września 2008r., której przedmiotem miały być ruchomości stanowiące przedmiot przewłaszczenia mocą umowy zawartej w dniu 21 listopada 2007r. na rzecz A. B. działającego pod firmą (...).

\skarga na czynności, k. 7386 – 7390 – tom XXXVII

A. B. jest z zawodu prawnikiem. Jest żonaty, ma dwoje dorosłych dzieci. Prowadzi działalność gospodarczą, osiągając dochód w wysokości 2.000 zł. Nie był karany.

A. W. jest prawnikiem. Zatrudniona jest jako Naczelnik Wydziału Spółek i Przedsiębiorstw w Urzędzie Miasta (...) W.. Jest także członkiem Rady Nadzorczej (...) SA w W. w likwidacji. Osiąga dochód w wysokości 5.000 zł miesięcznie. Jest matką dwójki dzieci w wieku 8 i 2 lata. Nie była wcześniej karana.

S. B. posiada wykształcenie wyższe techniczne. Jest elektronikiem. Bezrobotny. Ojciec jednego dorosłego dziecka. Nie był wcześniej karany.

\oświadczenia oskarżonych, k. 9926v. – tom L

informacja o karalności, k. 10060 – 10061, 10087 – tom LI

Ocena dowodów.

Choć ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy czynił głównie na podstawie dowodów z dokumentów, to dla niektórych elementów stanu faktycznego istotne znaczenia miały także zeznania świadków, a także – podlegające ocenie wyjaśnienia oskarżonych, którym zasadniczo Sąd odmówił wiary.

Za szczerze i spontanicznie Sąd ocenił zeznania **M. G. (3)** i **A. G. (2)** – właścicieli firmy transportowo – handlowej, którzy jako wierzyciele wystąpili ze skutecznym wnioskiem o ogłoszenie upadłości (...) SA. Zwłaszcza zeznania M. G. (3) Sąd ocenił jako przydatne dla ustaleń w zakresie świadomości oskarżonych co do istnienia przesłanek do ogłoszenia upadłości Spółki, którą reprezentowali oraz postaci zamiaru, jaki przyświecał im w okresie, kiedy pełnili oni funkcje w jej Zarządzie, kiedy dopuszczali się zaniechania, o którym mowa w art.586 ksh.

Jako prawdziwe Sąd ocenił zeznania M. G. (3), z których wynika, że A. B. w rozmowie z nim wprost zaprzeczył, by miał on zamiar pokryć jakąkolwiek część zobowiązań przysługujących firmie (...) względem (...) SA. Jego depozycje w tym zakresie pozostawały niezmiennie i konsekwentne; świadek już w śledztwie opisał postawę oskarżonych (a zwłaszcza – A. B.) w związku z próbami wyegzekwowania należności przeciwko (...), na rozprawie głównej wiernie i spontanicznie powtórzył ową wersję, na pytania Sądu i stron odpowiadając logicznie i pewnie. Prawdziwość jego relacji znalazła potwierdzenie w sekwencji zdarzeń: fiasco rozmów mających na celu zapłatę przez (...) narosłych długów, których odslonę stanowiła sprzeczka A. B. i M. G. (3), szczegółowo opisana przez świadka, stanowiło bezpośrednią i logiczną przyczynę wystąpienia do sądu z wnioskiem o upadłość dłużnika. Także opisane przez M. G. (3) działania podejmowane przez A. W., polegające na próbie perswazji i nakłonienia świadka i jego ojca do cofnięcia wniosku o upadłość w zamian za mglistą obietnicę zapłaty zaległości płatniczych wydają się być logiczne i szczerze. Świadek nie miał żadnego interesu procesowego w tym, by bezpodstawnie pomawiać oskarżonych o działania, których się nie dopuścili.

Za wiarygodne Sąd uznał także zeznania **M. M. (4)**, **A. G. (1)**, **W. F.** z których wynikało, że A. W. i A. B. mieli pełną świadomość istnienia przesłanek do ogłoszenia upadłości (...) SA już od momentu, w którym obejmowali stanowiska w Zarządzie Spółki. Można uznać za logicznie uzasadniony wniosek, że skoro o fatalnej kondycji finansowej podmiotu wiedzę mieli członkowie Rady Nadzorczej, świadomość istnienia tych faktów posiadali tym bardziej członkowie Zarządu. Zwłaszcza, że z zeznań A. G. (1) – członka Rady Nadzorczej (...) SA wynikało, że A. B. kilkakrotnie wspominał o zamiarze przeprowadzenia „kontrolowanej upadłości Spółki” jeszcze w czasach, gdy pełnił funkcję w Radzie Nadzorczej. W związku z tym niedorzecznie brzmią wyjaśnienia oskarżonych, którzy nieprzekonywująco utrzymywali, że przesłanki do ogłoszenia upadłości (...) dostrzegli dopiero wiosną 2008r.

Kolejną grupę dowodów stanowią zeznania byłych pracowników (...) SA, będące istotnym źródłem informacji na temat celowości i rzetelności działań gospodarczych podejmowanych przez oskarżonych jako członków Zarządu Spółki. Sąd dał wiarę **Z. K. (2)**, **C. R.**, **A. J.**, którzy zgodnie twierdzili, że wydzierżawienie nowego parku maszynowego pozwoliło na osiągnięcie wyższej wydajności produkcji przy jednoczesnym, wyraźnym zwiększeniu jakości wytwarzanych tkanin. Świadczy o tym, że wieloletni pracownicy Zakładów (...), osoby o niebagatelnym doświadczeniu w produkcji, wieloletni pracownicy działów bezpośrednio związanych z wytwarzaniem przędzy i tkanin, wreszcie – osoby o fachowym wykształceniu, zajmujący kierownicze stanowiska w Zakładzie. Zatem posiadana przez nich wiedza i doświadczenie pozwoliły na uznanie ich relacji za cenny i obiektywny materiał dowodowy, na podstawie którego Sąd ustalił, że zakup i zainstalowanie maszyn w Zakładzie za kadencji oskarżonych w Zarządzie, z punktu widzenia zadań restrukturyzacyjnych, jakie nowe władze Spółki sobie postawiły, były gospodarczo uzasadnione.

Za szczere Sąd uznał także zeznania **D. C.** (k. 10025v. – tom LI), na podstawie których ustalił, że decyzje o dokonaniu przewłaszczenia na zabezpieczenie zawsze podejmował Zarząd Spółki, a w konsekwencji – jeśli przedmiotem zabezpieczenia były tkaniny wyprodukowane przez (...) SA – wówczas były one w magazynie oznaczone jako własność podmiotu, na rzecz którego przewłaszczenie było dokonane. W ten sam sposób Sąd ocenił zeznania **B. S.** (k. 10025 – tom LI)

Za zasadniczo szczere Sąd uznał zeznania **A. M. (3)** (k. 10080v. – tom LI), choć nie miały one istotnych wartości poznawczych. Świadek potwierdziła fakt zawierania umów depozytu nieprawidłowego oraz rozliczeń w formie kompensat, jakie prowadziła podówczas (...) SA ze swymi kontrahentami. Jej depozycje były jednak ogólne i mało precyzyjne. Ponadto poza nawiasem rozważań Sąd pozostawił te ich fragmenty, w których świadek podejmował się oceny możliwości zdiagnozowania kondycji Spółki przez jej Zarząd. To oczywiście, że rolą świadka jest wyłącznie zeznawanie co do faktów, a nie wyciąganie wniosków na nich opartych. Niemniej Sąd Okręgowy stwierdził, że relacje A. M. (3) były zasadniczo zgodne z innymi dowodami, zwłaszcza z dokumentów i w sposób rzetelny obrazowały ówczesne zjawiska organizacyjno – gospodarcze zachodzące w Spółce. Można jedynie wyrazić żal, że świadek ten, posiadając znaczną wiedzę na temat zbywania tkanin przez (...) na podstawie faktur wierzycielom Spółki, nie posiadała analogicznie bogatych wiadomości na temat związany z ustanawianiem umów przewłaszczenia na zabezpieczenie.

Jako prawdziwe i obiektywne jawią się także zeznania **T. M.** – Prezesa Spółki (...), o której mowa w zarzucie nr I. aktu oskarżenia. Podobnie Sąd ocenił zeznania **D. G.** – syndyka masy upadłości (...). Świadek ten obiektywnie przedstawiła okoliczności, w jakich objęła funkcję, którą pełni do dziś. Rzetelnie opisała stan, w jakim Spółka znajdowała się w dniu ogłoszenia jej upadłości oraz scharakteryzowała wysokość i strukturę zobowiązań (...) SA w okresie bezpośrednio następującym po tym, jak funkcję w jej Zarządzie objęli oskarżeni. Jej zeznania znalazły uzupełnienie w piśmie sporządzonym na wniosek obrońcy A. B. (pismo Syndyka D. G., k. 10126 – tom LI).

Wątpliwości Sądu nie wzbudziły także zeznania **W. K. (2)** – byłego Prezesa (...) SA oraz aktualnego jej Prezesa – **G. C.** (k. 10082 – tom LI). Ich procesowe twierdzenia dotyczące okoliczności zawarcia umów dzierżawy maszyn i urządzeń, zwłaszcza zabezpieczenia ustanowionego na majątku osobistym oskarżonego znalazły potwierdzenie w dowodach z dokumentów w postaci umowy o ustanowieniu hipoteki oraz pisma skierowanego do Syndyka Masy Upadłości (...), z którego wynika, że (...) SA został zaspokojony z przedmiotu tego zabezpieczenia w całości.

Jako rzetelną i fachową Sąd Okręgowy ocenił **opinię biegłego z zakresu rachunkowości W. P.**. Rozważając wartość owego dowodu Sąd brał pod uwagę, prócz opinii pisemnej sporządzonej w toku śledztwa, także uzupełniającą ją opinię ustną, wydaną na rozprawie głównej w dniu 18 kwietnia 2013r. (k. 10026 - 10028 – tom LI). O ile opinii pisemnej nie można odmówić spójności i szczegółowości, to dopiero na rozprawie biegły udzielił odpowiedzi na te pytania, które miały istotne znaczenie dla odpowiedzialności karnej oskarżonych, zwłaszcza w aspekcie związanym z zarzutami dotyczącymi działania na szkodę spółki oraz zaniechania złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

Zarówno konkluzje zawarte w opinii biegłego, jak i sposób rozumowania klarownie przez niego przedstawione są logiczne i znajdują umocowanie w dowodach o charakterze źródłowym tj. dokumentach obrazujących funkcjonowanie przedsiębiorstwa. Biegły ustnie na rozprawie, skonfrontowany z dowodami, których istnienia nie znał w trakcie sporządzania opinii pisemnej (w tym: umową poręczenia oraz hipoteki ustanowionej przez A. B. przy okazji zawierania umów dzierżawy z (...) SA), zasadnie i logicznie zrewidował swe wnioski w zakresie gospodarczego uzasadnienia zmiany parku maszynowego Spółki, nie popadając przy tym w sprzeczność.

Przy okazji oceny tego dowodu Sąd Okręgowy zauważa, że w zakresie oceny prawnej czynów zarzucanych oskarżonym opinia biegłego W. P. miała charakter subsydiarny i porządkujący, bowiem stwierdzenie istnienia znamion wszystkich występków zarzucanych oskarżonym w niniejszej sprawie nie wymagało posiadania szczególnej wiedzy fachowej z zakresu ekonomii, czy rachunkowości.

Jedynie na marginesie Sąd Okręgowy zauważa, że nie podziela poglądu wyrażonego przez biegłego, iż dla oceny przesłanek upadłości konieczne było pozyskanie wyczerpującej informacji co do stanu aktywów i pasywów Spółki (k. 10028 – tom LI). Biegły, wydaje się, nie dostrzegł, że ujemny bilans spółki jest jedną, lecz nie jedyną przesłanką ogłoszenia upadłości, obok której występuje samodzielnie także inna przesłanka w postaci zaprzestania realizowania zobowiązań.

Zaznaczyć należy, że Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonych w zakresie dotyczącym powodów, jakie kierowały nimi w czasie, kiedy podejmowali decyzje o wdrożeniu planu naprawczego (...) SA, a w konsekwencji – podpisywali umowy, na podstawie których doszło do wydzierżawienia maszyn i urządzeń produkcyjnych (zarzuty III. i V. aktu oskarżenia). Oskarżeni, pomimo pełnej wiedzy o fatalnej kondycji finansowej (...) SA mieli prawo przypuszczać, że restrukturyzacja przedsiębiorstwa ma niewielką szansę na sukces. Do takiego myślenia uprawniał ich fakt, że od niemal dziesięciu lat Zakład ten spełniał przesłanki upadłości, a mimo to nieprzerwanie prowadził produkcję i sprzedaż wyrobów.

Na wiarę zasługiwały również wyjaśnienia A. B., z których wynikało, że zawieranie umów gwarantujących zaspokojenie należności na rzecz (...), czy (...) było nieuchronną koniecznością, bez której dalsze funkcjonowanie (...) było niemożliwe. W owym czasie sytuacja finansowa (...) SA była zła, stąd nie budzi zdziwienia, że podmioty, które wciąż chciały utrzymywać z nią relacje gospodarcze domagały się konkretnych i realnych zabezpieczeń swych należności.

S. B. odmówił składania wyjaśnień, w związku z czym faktycznie nie istniał dowód, który podlegałby ocenie przy użyciu kryteriów prawdy i fałszu.

Zeznania **E. G., B. S., a także B. Ś., L. S., E. G.** nie miały istotnego znaczenia dla sprawy. Podobnie Sąd ocenił zeznania **I. W.**, która zeznawała na temat ustanawiania depozytów nieprawidłowych, co nie dotyczyło bezpośrednio przedmiotu niniejszej sprawy.

Pozostałe dowody, w tym z dokumentów zawartych w aktach sprawy, oraz przedłożonych przez strony postępowania oraz innych jego uczestników (syndyka, G. C.) Sąd uznał za wiarygodne. Ocena ta odnosi się również do kopii dokumentu o nazwie „notatka” przedłożonego przez obrońcę A. W. na terminie rozprawy głównej w dniu 1 sierpnia 2013r. Nie kwestionując autentyczności dowodu Sąd stwierdza jedynie, że jej treść nie miała znaczenia dla oceny prawnej czynu opisanego w punkcie IV. wyroku, bowiem zalecenia zawarte w tego rodzaju instrukcjach sporządzanych przez Ministerstwo Skarbu Państwa nie posiadały mocy wiążącej względem zarządu spółek z udziałem Skarbu Państwa i nie wyłączały ustawowego obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w razie zaistnienia ku temu

przesłanek. Nie można bowiem zasadnie przyjmować, by zalecenia właściciela części akcji miały moc nadrzędną wobec zapisów ustawy.

Rozważania prawne.

Zarzut I.

Występek opisany w art.300 § 1 i 3 kk to czyn polegający na:

1. działaniu na szkodę wielu wierzycieli, przy czym
2. sprawcą jest dłużnik zagrożony niewypłacalnością lub upadłością,
3. który m.in. poprzez zbycie lub obciążenie składników swego majątku
4. wywołuje skutek w postaci udaremnienia lub uszczuplenia zaspokojenia swych wierzycieli.

Jest to więc przestępstwo umyślne i skutkowe, dla którego bytu konieczne jest spowodowanie szkody rozumianej jako udaremnienie lub uszczuplenie zaspokojenia wierzycieli. W konsekwencji, jeżeli zbycie składników majątku dłużnika nie miało realnego wpływu na zaspokojenie wierzycieli, to pomimo zrealizowania wszystkich innych znamion opisanych w art.300§ 1 i 3 kk brak znamienia skutku w postaci udaremnienia lub uszczuplenia zaspokojenia wierzyciela sprawia, że do popełnienia występkę z art.300 § 1 i 3 kk nie dochodzi. W ten sposób wielokrotnie wypowiadał się Sąd Najwyższy w judykatach tworzących utrwaloną linię orzeczniczą (wyrok z dnia 3 lipca 2007r., II KK 336/06, Lex nr 299185; postanowienie z dnia 4 listopada 2002r., III KK 283/02, OSNKW z 2003r., poz. 34 Nr. 3 – 4; wyrok z dnia 14 czerwca 2011r., IV KK 31/11, LEX nr 848167). Co prawda poglądy tam zawarte były formułowane przy okazji wykładni art.300 § 2 kk, lecz dotyczyły znamienia „udaremnienia lub uszczuplenia” będącego składnikiem znamion występkę stypizowanego także w art.300§ 1 kk. Ta niezwykle istotna teza, którą Sąd Okręgowy aprobejuje, uświadamia, iż nie każde zbycie majątku przez dłużnika zagrożonego upadłością będzie działaniem bezprawnym, a wyłącznie takie, które w sposób rzeczywisty i faktyczny, a nie tylko – hipotetyczny i prawdopodobny, doprowadza do całkowitego, bądź częściowego uniemożliwienia zaspokojenia roszczeń jego wierzycieli. W przekonaniu Sądu Okręgowego penalizacji na podstawie art.300 § 1 i 3 kk podlegać powinno zachowanie dłużnika obiektywnie wywołujące stan, w którym jego majątek doznaje ograniczenia, skutkującego faktycznym uszczupleniem, a nawet udaremnieniem zaspokojenia.

Dla potrzeb niniejszej sprawy dodać trzeba, że zgodnie z art.308 kk występek z art.300§ 1 i 3 kk popełnia także ten, kto na podstawie m.in. umowy zajmuje się sprawami innej osoby prawnej.

A. B. w okresie od 4 kwietnia 2008r. do listopada 2008r. pełnił funkcję Prezesa (...) SA w T.. Z tej racji był podmiotem, o którym mowa w art.308 kk, a więc ponosił odpowiedzialność jako prowadzący sprawy osoby prawnej, jaką podówczas była (...) SA.

Ad. 1. Jego działanie naruszyło interesy wielu wierzycieli (...) SA. Z zestawienia przedstawionego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Mazowieckim wynika, że bezpośrednio przed wystąpieniem z wnioskiem o upadłość Spółki, posiadała ona przeszło stu osiemdziesięciu wierzycieli, z wniosków których prowadzonych było tyleż samo postępowań egzekucyjnych.

Ad. 2. Poza sporem jest to, że w okresie objętym zarzutem (...) SA znajdowała się w na progu bankructwa. Wskazywały na to nie tylko dokumenty finansowe Spółki, ale również ogólna sytuacja wynikająca z bieżących jej spraw; Spółka pomimo prowadzonej produkcji nie realizowała zobowiązań długoterminowych, miała zaległości w rozliczeniach z dostawcami materiałów do produkcji, surowców, energii, płatności dokonywała w formie kompensat. W tym czasie istniało więc obiektywne, konkretne i realne niebezpieczeństwo ogłoszenia jej upadłości, które to niebezpieczeństwo A. B. uświadamiał sobie na podstawie sprawozdań finansowych oraz posiadanej wiedzy w zakresie licznych, niezrealizowanych zobowiązań, z których większość objęta była postępowaniami egzekucyjnymi.

Ad. 3 . Mimo to oskarżony, już po złożeniu w dniu 25 marca 2008r. do Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim wniosku o ogłoszenie upadłości – kolejno – w dniach: 4 kwietnia 2008r., 15 kwietnia 2008r., 20 maja 2008r. i 29 lipca 2008r. – zawarł umowy, których wyłącznym celem było zabezpieczenie interesów wybranych wierzycieli z jednoczesnym pokrzywdzeniem licznej rzeszy pozostałych. W tym celu A. B. przewłaszczył na zabezpieczenie:

- na rzecz (...) Sp. jawnej – tkaniny na kwotę nie niższą niż 320.000 zł,

- na rzecz (...) SA – rzeczy ruchomych – środków trwałych o wartości nie niższej niż 1.500.000 zł, oraz wyrobów gotowych na łączną kwotę 451.000 zł netto, a ponadto

- na rzecz (...) Sp. z o.o. zmierzał do przeniesienia wierzytelności przyszłej, jaka miała przysługiwać (...) SA od Zakładów (...) Spółki z o.o. o wartości 67.803,20 zł.

Opisane wyżej czynności prawne dokonane przez A. B. działającego w imieniu i na rzecz reprezentowanej Spółki były umowami przewłaszczenia na zabezpieczenie, które przenosiły własność rzeczy ruchomych – tkanin – składników majątku ruchomego należącego do Spółki. W tym więc sensie oskarżony zrealizował znamiona czasownikowe opisane w art.300 § 1 kk polegające na zbyciu składników majątku. Każda z tych umów była ważna, a zatem skuteczna w tym znaczeniu, że wydobywała ona z majątku dłużnika – (...) SA – przedmioty w niej opisane, transferując ich własność do majątków innych podmiotów, to jest spółek: (...) i (...) SA.

Sąd Okręgowy uznał przy tym, że dla skuteczności czynności prawnych bez znaczenia był fakt nienależytej reprezentacji Spółki podczas zawierania umów przewłaszczenia na zabezpieczenie. W tym zakresie oskarżony działał sam, wbrew postanowieniom statutu (...) SA, który wymagał działania członka Zarządu Spółki wspólnie z prokurentem (o uchwale Zarządu, o której mowa w § 12 ust. 3 Statutu nie mogło być mowy, skoro w okresie objętym zarzutem wyłącznym i jedynym członkiem Zarządu był sam oskarżony). Zgodnie bowiem z przepisami kodeksu spółek handlowych umowy te były skuteczne erga omnes, a więc wywoływały one konsekwencje na płaszczyźnie: (...) SA – jej wierzyciele. Art.373 § 1 ksh, który określa w sposób ogólny zasady reprezentacji zarządów spółek akcyjnych, nie ma charakteru bezwzględnie i w swej treści nie uzależnia ważności czynności prawnej od przestrzegania zasady właściwej reprezentacji.

W zakresie czynności prawnej, której drugą stroną była (...) Spółka z o.o. Sąd Okręgowy przyjął, że oskarżony swoim zachowaniem bezpośrednio zmierzał do realizacji znamion opisanych w art.300 § 1 kk, bowiem zawarł umowę cesji, zamierzając przenieść na faworyzowanego wierzyciela ekspektatywę w postaci wierzytelności przyszłej, jaka miała przysługiwać (...) SA z tytułu realizacji zamówienia pochodzącego od Zakładów (...). Takie działanie oskarżonego nie wykroczyło poza stadiąlną fazę usiłowania, bowiem do skutecznego uszczuplenia zaspokojenia wierzycieli nie doszło z uwagi na natychmiastowe zajęcie owej wierzytelności przez komornika na skutek interwencji jednego z wierzycieli.

Z całą stanowczością Sąd Okręgowy zauważa, że dla powyższej konkluzji nie miało znaczenia to, co stało się z przedmiotami owych umów po ogłoszeniu upadłości (...) SA, w szczególności, czy owe zabezpieczenia po dniu 4 listopada 2008r. były skuteczne względem Masy Upadłości Spółki. Przypomnieć bowiem należy, że działanie oskarżonego zawierało się w ramach czasowych wyznaczonych z jednej strony – objęciem stanowiska w Zarządzie Spółki, z drugiej zaś – ogłoszeniem jej upadłości. Wynika to wprost z brzmienia dyspozycji art.300 § 1 kk, zgodnie z którą występki te popełnić można tylko „w razie grożącej niewypłacalności lub upadłości”. Cezurą przestępczego działania w przypadku omawianego występku będzie więc osiągnięcie stanu niewypłacalności lub upadłości. W tym drugim przypadku granicę czasową wyznacza ogłoszenie w dniu 4 listopada 2008r. postanowienia o ogłoszeniu upadłości spółki.

Ad. 4. Konkludując, w wyniku zawarcia wyżej wymienionych umów przewłaszczenia doszło do zbycia wyszczególnionych w nich przedmiotów majątkowych, a w konsekwencji – do pomniejszenia majątku (...) SA, z którego pozostali jej wierzyciele mogli poszukiwać zaspokojenia. Doszło więc do uszczuplenia możliwości zaspokojenia wielu wierzycieli, o jakim mowa w art.300 § 1 i 3 kk. Podkreślić trzeba, że w czasie przestępczego

działania, pasywa (...) SA znacznie przekraczały aktywa nie objęte jeszcze zajęciem, stąd wyłączenie w wyniku zbycia składników majątku Spółki, o których mowa w zarzucie, w sposób wydatny faworyzowało wybranych wierzycieli Spółki, istotnie przy tym uszczuplając możliwości zaspokojenia pozostałych z nich.

A. B. działał przy tym z zamiarem bezpośrednim. Oskarżony nie tylko godził się na skutek w postaci pokrzywdzenia wierzycieli (...) SA, ale zmierzał do jego wywołania. O zamiarze popełnienia czynu świadczyło bowiem podejmowanie kolejnych zobowiązań i zawieranie kolejnych umów, w tym przewłaszczenia na zabezpieczenie, pomimo złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości (wszystkie umowy przewłaszczenia oraz cesji wierzytelności, opisane w zarzucie I. aktu oskarżenia zostały zawarte po złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości przez Zarząd Spółki, jakie miało miejsce w dniu 25 marca 2008r.). Dowodzi to zamiaru zabezpieczenia roszczeń wybranych wierzycieli z pokrzywdzeniem pozostałych, przy pełnej świadomości istnienia fatalnej kondycji finansowej spółki.

Nie sposób przy tym zgodzić się z twierdzeniami obrony, by umowy przewłaszczenia zawarte przez A. B. jako Prezesa (...) SA były de facto sposobem rozliczeń pomiędzy tą Spółką a jej kontrahentami, na co wskazywać miał fakt sporządzania faktur sprzedaży. Zauważyć bowiem należy, że faktury VAT dokumentujące sprzedaż tkanin, wystawione zostały przez (...) SA dla (...) Sp. jawna oraz (...) SA w dniu 31 października 2008r., a więc w kilka miesięcy po podpisaniu umów przewłaszczenia i zaledwie kilka dni przed ogłoszeniem upadłości Spółki. Ów kilkumiesięczny dystans czasowy dzielący obydwie zdarzenia gospodarcze dowodzi braku związku między nimi. Przeciwnie. Sprzedaż tkanin kilka dni przed ogłoszeniem upadłości była desperacką próbą wyzbycia się nieobciążonego jeszcze majątku Spółki przed momentem, w którym rygory postępowania upadłościowego uniemożliwią jakiegokolwiek nim dysponowanie przez władze statutowe. Wskazuje na to także fakt, że na każdej z faktur jako sposób zapłaty wskazano kompensatę.

Bez znaczenia – wbrew twierdzeniom obrony – jest to, czy w toku licznych toczących się w okresie objętym zarzutem postępowań egzekucyjnych przeciwko (...) SA komornik kierował egzekucję bezpośrednio do składników majątku objętych umowami przewłaszczenia. Przecież, zgodnie z obowiązującymi przepisami, egzekucja taka byłaby oczywiście bezskuteczna, skoro umowy przewłaszczenia zawarte przez (...) SA ze Spółkami (...) i (...) były ważne. Co więcej, istotą art.300§ 1 i 3 kk jest ochrona interesów wierzycieli i w tym sensie dla wypełnienia znamion powołanej normy nie ma znaczenia, czy ich roszczenia znalazły potwierdzenie w formie tytułu wykonawczego, na podstawie którego prowadzona jest egzekucja. W doktrynie prawa karnego przeważa pogląd, że art.300 § 1 i 3 kk chroni także wierzycieli w zakresie ich roszczeń, które na dzień popełnienia występku z art.300§ 1 i 3 kk nie stały się jeszcze wymagalne. Stąd też Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że dla przyjęcia, iż A. B. zrealizował znamiona przestępstwa z art.300 § 1 i 3 kk bez znaczenia jest to, w jakim zakresie i czy w ogóle wierzyciele (...) SA poszukiwali zaspokojenia ze składników majątku objętych umowami przewłaszczenia.

Opisane wyżej zachowania A. B. dzieliły krótkie, co najwyżej kilkudziesięciodniowe odstępy czasowe, zaś łączył jeden wspólny zamiar – chęć wyłączenia z majątku Spółki zagrożonej upadłością tych jego składników, które były wolne od obciążeń, by zaspokoić roszczenia nielicznej, wybranej grupy jej wierzycieli. W tym sensie Sąd podzielił pogląd prawny wyrażony w skardze prokuratorskiej, że działania A. B. stanowiły czyn ciągły w rozumieniu art.12 kk.

Sąd Okręgowy wyeliminował z podstawy prawnej czynu przypisanego A. B. art.302 § 1 kk, dzieląc pogląd prawny wyrażony w „Kodeksie Karnym. Część szczególna. Komentarz do art.278 – art.363 kk.” Tom III pod red. A. Zolla, Zakamycze 2006, zgodnie z którym w przypadku zbiegu dwóch norm zawartych art.300 § 1 i 3 kk oraz art.302 § 1 kk, art.300 §1 i 3 kk wyłącza stosowanie art.302 § 1 kk.

Zarzuty II. i IV.

Występki zarzucane A. B. i A. W. w punktach II. i IV. aktu oskarżenia to czyny polegające na nie zgłoszeniu w terminie wniosku o ogłoszenie upadłości (...) SA, pomimo powstania warunków obligujących zarząd do zgłoszenia takiego wniosku. Konstrukcja art.586 ksh wskazuje, że opisane w nim przestępstwo ma charakter trwały i może zostać popełnione w obydwu formach umyślności, zarówno w zamiarze bezpośrednim, jak i ewentualnym. Czas jego popełnienia rozpoczyna się więc po upływie dwutygodniowego terminu od powstania warunków uzasadniających –

według przepisów – upadłość spółki, kończy zaś w momencie złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, bądź utraty przez sprawcę statusu osoby zobowiązanej do wystąpienia z takim wnioskiem (postanowienie SN z 25 marca 2010r., IV KK 315/09, Biul. SN nr 7, z 2010r., str. 14), przy czym dla przyjęcia, że sprawca dopuścił się występku opisanego w omawianym przepisie wystarczy dowiedzenie, iż uświadamiał on sobie wysoki stopień prawdopodobieństwa zaistnienia przesłanek zobowiązujących go do złożenia takiego wniosku, a mimo to zachował bezczynność.

Dla ustaleń poczynionych w niniejszej sprawie, istotnych z punktu widzenia odpowiedzialności A. B. i A. W. istotne jest podkreślenie, że Sąd Okręgowy w pełni aprobuje stanowisko powoływane w doktrynie, iż członka zarządu, bądź likwidatora spółki prawa handlowego nie zwalnia z odpowiedzialności przewidzianej w art.586 ksh to, że zaniechanie wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie upadłości zarządzanej spółki podyktowane było dążeniami do poprawy jej sytuacji finansowej i gospodarczej i prawdopodobieństwo uchybienia dwutygodniowemu terminowi traktowane było jako część ryzyka gospodarczego (Komentarz do Kodeksu spółek handlowych pod red. J. Raglewskiego, LEX Omega). Podkreślić bowiem należy, że celem ustawowym art.586 ksh jest wyłącznie ochrona interesów wierzycieli bankrutującej spółki, wyrażająca się możliwością zaspokajania ich roszczeń w ramach postępowania upadłościowego. Rzecz jasna, każdorazowo Sąd orzekający w przedmiocie zasadności zarzutu opartego na art.586 ksh winien rozważać wszystkie okoliczności towarzyszące popełnieniu tego przestępstwa na płaszczyźnie oceny stopnia jego społecznej szkodliwości, jednakże dla bytu owego występku rozważania te mogą mieć znaczenie o tyle, o ile ów stopień okaże się być znikomy (co w niniejszej sprawie nie miało miejsca, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia).

Nadmienić także trzeba, że znamiona czasownikowe opisane w art.586 ksh realizuje nie tylko ten, kto w ogóle nie składa w przepisany terminie wniosku o upadłość, ale również ten, kto składa taki wniosek w treści i formie nie odpowiadającej wymogom formalnym, wynikającym z art.22 i 23 p.u.n.

Dla porządku dodać także należy, że zgodnie z art.11 p u. i n. dłużnika uważa się za niewypłacalnego, jeżeli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, zaś dłużnika będącego osobą prawną (...) uważa się za niewypłacalnego także wtedy, gdy jego zobowiązania przekroczą wartość jego majątku, nawet wówczas, gdy na bieżąco te zobowiązania wykonuje. Dla podmiotu będącego osobą prawną, którą - co oczywiste - jest m.in. spółka akcyjna, powołany przepis określa zatem dwie, odrębne i niezależne od siebie przesłanki upadłości. Wystąpienie choćby jednej z nich powoduje konieczność wystąpienia z wnioskiem o upadłość.

Zgodnie z utrwalonymi poglądami wyrażanymi tak w literaturze, jak i orzeczeniach sądów powszechnych i administracyjnych, niewykonanie nie musi odnosić się do wszystkich, wymagalnych zobowiązań dłużnika; wystarczy bowiem, że nie reguluje on nawet niewielkiej części z nich, by powstały warunki do ogłoszenia jego upadłości. Bez znaczenia dla oceny istnienia niewypłacalności jest także charakter owych zobowiązań, w szczególności, czy są to zobowiązania publicznoprawne, czy też cywilnoprawne (tak: m.in. w wyroku WSA w Bydgoszczy z dnia 8 września 2009r., I SA/Bd 203/09; wyrok WSA w Lublinie z 29 stycznia 2008r., I SA/Lu 717/07, LEX nr 462713; wyrok WSA w Bydgoszczy z 14.07.2009r., I SA/Bd 301/09, LEX); „Prawo upadłościowe i naprawcze. Komentarz pod red. J. Jakubeckiego i F. Zedlera. Zakamycze 2003r., także LEX).

Odnosząc powyższe uwagi do ustalonych okoliczności Sąd Okręgowy przyjął, że A. B. i A. W. dopuścili się występku z art.586 ksh. Odmiennosc opisów czynów przypisanych tym oskarżonym w części dotyczącej czasookresu ich sprzecznych z prawem zachowań wynikała, rzecz jasna, z odmiennych ram czasowych, w których pełnili oni funkcje członków zarządu (...) SA, pozostając podmiotami kwalifikowanymi, o których mowa w powołanym przepisie. Ponadto Sąd dokonał modyfikacji opisu czynów przypisanych obydwójgu oskarżonym uznając, że ich sprzeczne z prawem działanie rozpoczęło się – nie jak zarzucał prokurator – w dacie objęcia przez nich – odpowiednio – funkcji Prezesa i Wiceprezesa Zarządu, lecz po upływie dwóch tygodni od tej daty.

Statuując znamiona występku opisanego w art.586 ksh ustawodawca nie opisał wprost sytuacji, z którą mieliśmy do czynienia w niniejszej sprawie, kiedy to stan warunkujący ogłoszenie upadłości (...) SA istniał wiele lat przed objęciem przez oskarżonych funkcji w jej Zarządzie. Sąd Okręgowy przyjął więc, że oskarżeni mieli obowiązek złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości w ciągu dwóch tygodni od dnia, w którym powzięli oni wiadomość o istnieniu owych przesłanek.

Za taką interpretacją przemawia bowiem celowościowa wykładnia omawianej normy prawnej; logiczne jest bowiem, że owe dwa tygodnie, o których mowa, to czas, w którym członkowie zarządu spółki handlowej powinni przeznaczyć na właściwe i zgodne z formalnymi wymogami przygotowanie i złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości. Tym samym nie znajduje uzasadnienia przyjęcie, by władze spółki, które przejęły jej zarząd w czasie, w którym już istniały warunki do ogłoszenia jej upadłości, traktowane były surowiej niżeli ci członkowie zarządu, podczas kadencji których warunki do ogłoszenia upadłości powstały. Tak byłoby bowiem w sytuacji, gdyby odpowiedzialność z art.586 ksh rodziła się już z chwilą objęcia przez nich funkcji członków zarządu.

Przesądając o odpowiedzialności karnej A. B. i A. W. Sąd uznał, iż działali oni z zamiarem bezpośrednim, bowiem mieli świadomość istnienia przesłanek upadłości (...) SA już w momencie obejmowania przez nich funkcji w Zarządzie owej spółki. O ile istotnie, jak wynika z ich wyjaśnień, mogli oni początkowo napotkać trudności z ustaleniem pełnej listy jej wierzycieli u komornika, a co za tym idzie – również precyzyjnych danych dotyczących stanu zadłużenia, czy też stanu posiadania Spółki w związku z nieuregulowanymi kwestiami dotyczącymi własności niektórych nieruchomości, to podstawowym źródłem informacji o kondycji finansowej podmiotu, którym zarządzali, były sprawozdania finansowe oraz bilanse, całościowo ujmujące zarówno wymagalne pasywa, jak i istniejące aktywa, do których dostęp w żaden sposób nie był utrudniony.

Dowodem wskazującym na to, że w listopadzie 2007r. oskarżeni mieli pełną świadomość istnienia przesłanek do ogłoszenia upadłości Spółki, którą zarządzali jest pismo – opinia prawna dotycząca umowy o współpracę w zakresie dostaw surowców i materiałów oraz finansowania zobowiązań, z którego wprost wynika, że podpisanie wspomnianej umowy o współpracę „Zarząd uzasadniał trudną sytuacją finansową Spółki, brakiem płynności finansowej, brakiem zdolności kredytowej oraz odmową dostawców dokonywania sprzedaży surowców z przedłużonym terminem płatności” oraz tym, że „natychmiastowe płatności za surowce nie są obecnie możliwe” (k. 1157).

Można logicznie przyjmować, że A. B. jako właściciel większościowego pakietu akcji, związany z tą Spółką od wielu lat, doskonale znał fatalną kondycję finansową (...) SA. Wniosek ten znajduje swe niezbite potwierdzenie w zeznaniach A. G. (1) – członka Rady Nadzorczej, z których wynika, że zanim objął on funkcję zastępcy Prezesa Zarządu wielokrotnie wspominał o chęci przeprowadzenia „kontrolowanej upadłości” Spółki. Byłoby zatem nielogiczne, by przyjmować, że w nieświadomości co do istnienia warunków do ogłoszenia upadłości (...) żyła ówczesna jej Prezes – A. W., zwłaszcza, że o fatalnej kondycji Spółki, spełniającej przesłanki do ogłoszenia upadłości informowali członków zarządu, w tym także oskarżoną, członkowie Rady Nadzorczej, co wprost wynika z zeznań A. G. (1), W. F. i M. M. (4). Tym samym zapewnienia oskarżonych o tym, że wniosek o ogłoszenie upadłości złożyli oni niezwłocznie po powzięciu wiadomości o istnieniu przesłanek upadłości, co nastąpić miało dopiero po zapoznaniu się z bilansem za 2007r., w więc w marcu 2008r., nie są w żaden sposób wiarygodne. Dodać przy tym trzeba, że dla przyjęcia odpowiedzialności oskarżonych za przypisany im czyn nie miało znaczenia to, że kolegialne władze statutowe Spółki (Walne Zgromadzenie, Rada Nadzorcza) nie przejawiała inicjatywy w zakresie ogłoszenia upadłości (...) SA, bowiem obowiązek wystąpienia z wnioskiem o upadłość leży wyłącznie po stronie członków zarządu spółki prawa handlowego i w żaden sposób nie jest warunkowany uchwałą o dalszej działalności (czy też – o zaprzestaniu dalszej działalności) walnego zgromadzenia akcjonariuszy.

Sąd nie miał więc wątpliwości, że oskarżeni powzięli wiadomość, iż zobowiązania Spółki przekroczyły wartość jej majątku już w momencie objęcia funkcji w zarządzie. Co więcej, nie sposób logicznie zakładać, że nie mieli oni – aż do marca 2008r. – także świadomości istnienia drugiej z przesłanek ogłoszenia upadłości, o której mowa w **art.11 ust. 2 p u. i n.** Nie trzeba było bowiem żadnych skomplikowanych zabiegów, by stwierdzić, że (...) SA od wielu lat, nieprzerwanie, w sposób wręcz patologiczny i strukturalny zaprzestała regulowania swych długów, z których znaczna część stała się wymagalna kilka lat wcześniej. W tym przypadku tłumaczenia oskarżonych, oparte na twierdzeniach, że mieli oni trudności z ustaleniem pełnej i kompletnej listy wierzycieli są obojętne z punktu widzenia ich odpowiedzialności za występki z art.586 ksh, bowiem – z jednej strony – dowodzą ich świadomości istnienia wielu niezaspokojonych zobowiązań zaciągniętych przez (...) SA, co do których prowadzono już postępowanie egzekucyjne, z drugiej zaś – są bez znaczenia dla ustaleń związanych z omawianą przesłanką upadłości. W takim przekonaniu Sąd utwierdził się po przesłuchaniu M. G. (3), z zeznań którego wynika, że A. B. podczas jednego ze spotkań ze świadkiem,

jeszcze przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości, kategorycznie zaprzeczył, by miał choćby zamiar zapłacić kwotę wynikającą z wymagalnego od kilku lat roszczenia, jakie firmie ojca M. G. (3) przysługiwało względem (...) SA.

Konkludując, Sąd wyraża przekonanie, że długoletni stan niewypłacalności (...) SA, który powstał co najmniej kilka lat przed objęciem przez oskarżonych funkcji w Zarządzie, nie stanowił dla nich żadnej tajemnicy, czy też niewiadomej, bowiem wynikał on z nie budzących żadnych wątpliwości, dostępnych bez żadnych trudności, bilansów sporządzanych i przedkładanych przez biegłych rewidentów każdorazowo po zakończeniu kolejnych lat obrotowych, a także informacji bez trudu dostępnych w księgowości firmy. Nieprawdopodobnie brzmiały więc wyjaśnienia oskarżonych o braku wiedzy w omawianym zakresie, tym bardziej, że warunki do ogłoszenia upadłości znane były członkom Rady Nadzorczej Spółki, a także szeregowym pracownikom działu księgowości.

Podsumowując, Sąd Okręgowy stanowczo podkreśla, że o ile oskarżeni mogli mieć wątpliwości co do precyzyjnego ustalenia ilości i wartości długów Spółki, którą zarządzali, a także – jej aktywów – to ciąg sprawozdań finansowych przedkładanych za kolejne lata obrotowe wskazywał na to, że zobowiązania (...) SA ponad dwukrotnie przekraczały jej aktywa, zaś od wielu lat ów podmiot gospodarczy wykazywał chroniczną wręcz niewypłacalność.

Jeszcze raz podkreślić trzeba, że niewykonywanie zobowiązań, stanowiące jedną z przesłanek upadłości, nie musi odnosić się do wszystkich, wymagalnych zobowiązań dłużnika; wystarczy bowiem, że nie reguluje on nawet niewielkiej części z nich, by powstały warunki do ogłoszenia jego upadłości.

Z tego względu bez znaczenia są twierdzenia oskarżonych, że ich zaniechanie wynikało także z podjętych przez nich zabiegów zmierzających do ustalenia pełnego majątku firmy, w tym – nieruchomości do których (...) SA przysługiwał jakiś tytuł prawny. Niezależnie bowiem od prowadzonych przez nich działań zaprzestanie regulowania przez spółkę należności na ogromną skalę było faktem, o którym – jak wywiedziono wyżej – oskarżeni wiedzieli, zaś dysproporcje pomiędzy wartościami aktywów i pasywów były tak ogromne, że bez trudu można było przyjmować, iż uzyskanie tytułów prawnych do nieruchomości pozostających w posiadaniu Spółki nie spowodowałoby zmiany na tyle istotnej, by odwrócić rachunek ekonomiczny zarządzanego przez nich przedsiębiorstwa.

Równie nieprzekonywująco brzmią także ich twierdzenia, z których wynika, że ze złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości zwlekali do momentu uzyskania pełnego wykazu zobowiązań Spółki sporządzonego przez Komornika. Prawdziwości ich wyjaśnień przeczy chronologia zdarzeń: obszerny (choć wciąż niekompletny) wykaz wierzycieli Komornik przedłożył dopiero w dniu 19 września 2008r. (k. 7433 – 7450 – tom XXXVIII) w odpowiedzi na pismo A. B. z dnia 10 września 2008r. (k. 7399 – tom XXXVIII), podczas gdy wniosek o ogłoszenie upadłości złożony został po raz pierwszy (acz nieskutecznie) przez A. W. i A. B. już w marcu 2008r. Oznacza to, że oskarżeni mieli świadomość istnienia przesłanek do ogłoszenia upadłości M.” znacznie wcześniej, a wykaz prowadzonych przeciwko spółce postępowań egzekucyjnych nie był im do tego potrzebny.

Na marginesie nadmienić należy, że rozstrzygając o odpowiedzialności karnej A. B. i A. W. za czyn z art.586 ksh Sąd Okręgowy dostrzegając prawomocne rozstrzygnięcie Sądu (...) w Łodzi zawarte w postanowieniu z dnia 20 kwietnia 2012r. w sprawie X Ga 504/11, w którym Sąd ten oddalił wniosek o pozbawienie prawa prowadzenia działalności gospodarczej przez A. B. oraz utrzymał w mocy analogiczne rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji co do A. W.. Osią rozważań w omawianej sprawie było także nie zgłoszenie w terminie wniosku o ogłoszenie upadłości przez A. B. i A. W., zaś podstawą wniosku inicjującego to postępowanie był art.373 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 175, poz. 1361 tekst jednolity ze zmianami).

Respektując rozstrzygnięcie zawarte w powołanym orzeczeniu Sądu (...) w Łodzi Sąd orzekający w niniejszej sprawie zgodnie z art.8 kpk rozstrzygnął samodzielnie w zakresie zarówno ustaleń faktycznych, jak i ocen prawnych, mając na względzie także odmienną specyfikę obydwu tych postępowań.

Zarzuty III., V.

W punktach III. i V. aktu oskarżenia prokurator zarzucił A. B. i A. W. popełnienie przestępstwa z art.296§ 1 kk, polegające – mówiąc w skrócie – na zawarciu w imieniu (...) SA umów dzierżawy maszyn i urządzeń w sytuacji braku ekonomicznych możliwości ich wykorzystania wobec trwałej niewypłacalności spółki, co doprowadziło do wzrostu zadłużenia (...) SA, przy czym tak opisane działanie oskarżonych miało stanowić nadużycie udzielonych im uprawnień.

By właściwie uzasadnić stanowisko, które było podstawą dla wydanego rozstrzygnięcia dotyczącego omawianych zarzutów konieczne jest powołanie bardziej ogólnych uwag dotyczących charakteru występku z art.296 § 1 kk.

Dobrem chronionym omawianą normą są szeroko rozumiane interesy podmiotu gospodarczego, do którego reprezentowania powołany został sprawca. Jego umyślne zachowanie (zarówno w formie dolus directus, jak i dolus eventualis) polega na wyrządzeniu szkody poprzez działanie lub zaniechanie wbrew ciężącemu na sprawcy obowiązkowi, będące skutkiem nadużycia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków.

Nadużycie uprawnień polega na zachowaniu przekraczającym je, bądź nawet pozostającym w ich ramach, lecz podjętym wyraźnie niezgodnie z interesami mocodawcy, lub obowiązkami „dobrego gospodarza”, które rozumieć należy jako dbanie o interesy podmiotu gospodarczego w taki sposób, by jego działalność nastawiona była na osiąganie zysku, a nie – na generowanie strat (tak: Komentarz do art.296 Kodeksu karnego pod red. M. Kulika LEX Omega, a także: Komentarz do art.296 Kodeksu karnego pod red. A. Marka LEX Omega).

Elementem niezbędnym dla przyjęcia odpowiedzialności za czyn z art.296 kk jest wyrządzenie szkody majątkowej. Musi zatem istnieć związek przyczynowy pomiędzy nadużyciem uprawnień a powstaniem szkody. Jak wspomniano wyżej, przestępstwo to może być wyrządzone zarówno z zamiarem bezpośrednim, jak i ewentualnym, którymi objęte być muszą nie tylko nadużycie uprawnień, ale także spowodowanie skutku w postaci znacznej szkody majątkowej (patrz: wyrok SN z 27.06.2001r., V KKN 49/99, Orz. Prok. i Pr. Z 2001r., nr 12, poz. 8). Zatem działając w sposób opisany w art.296§ 1 kk sprawca powinien co najmniej przewidywać, że jego zachowanie lub zaniechanie spowoduje szkodę o konkretnych rozmiarach, przy czym skutek tego działania powinien pozostawać dla niego obojętny. Tak więc zamiarem bezpośrednim, bądź co najmniej wynikowym, objęte być musi nie tylko nadużycie uprawnień, ale także spowodowanie skutku w postaci szkody majątkowej w wielkich rozmiarach. Wykluczone jest przy dokonywaniu takich ustaleń stosowanie automatyzmu, prowadzącego do konkluzji, że skoro doszło do nadużycia uprawnień będącego pogwałceniem zasady „dobrego gospodarza”, zamiarem sprawcy było również spowodowanie szkody, o której mowa (podobnie: w uzasadnieniu do wyroku SA we Wrocławiu z dnia 5.09.2012r., II AKa 155/12, LEX Omega; Wyrok SN z 27.06.2001r., V KKN 49/99, LEX Omega).

Bezsprzecznie zarzucane oskarżonym działanie, polegające na zawarciu przez nich, w imieniu (...) SA z (...) SA umów dzierżawy maszyn do produkcji tkanin – zważywszy na sytuację, w jakiej wówczas znajdowała się (...) SA – było wielce kontrowersyjne i ryzykowne. Już wówczas, jak ustalił Sąd, istniały wszystkie przesłanki do ogłoszenia upadłości Spółki. Jednakże formułując omawiany zarzut Prokurator nie dokonał oceny całokształtu okoliczności towarzyszących zawarciu owych kontraktów. W szczególności nie wziął pod uwagę, że takie działanie A. B. i A. W., będące elementem przedsięwziętej przez nich „strategii” restrukturyzacji zakładu, dało natychmiastową i wielce wymierną korzyść ekonomiczną, polegającą na zwiększeniu wydajności produkcji, przy jednoczesnej poprawie jakości wytwarzanych tkanin. W sposób obrazowy i niewątpliwy potwierdził to m.in. Z. K. (1) - wieloletni pracownik (...), związany z nią od wielu lat, bezpośrednio odpowiedzialny za obsługę parku maszynowego i produkcję, mający przy tym wszystkie kompetencje, by jego ocena była wymierna i rzetelna. W żadnym więc razie nie można zasadnie zakładać, by oskarżeni, decydując o dzierżawie maszyn od (...), choćby godzili się na wyrządzenie (...) SA jakiegokolwiek szkody, tym bardziej, że większa część wydzierżawionych maszyn została bez zwłoki zamontowana i uruchomiona, dając Spółce wymierną korzyść, co dowodzi, że proces wymiany parku maszynowego nie był pozorny.

Wadliwa jest również teza wynikająca wprost z opisu czynu III. zarzucanego oskarżonym o „braku ekonomicznych możliwości wykorzystania maszyn wobec trwałej niewypłacalności spółki”. Takiemu założeniu przeczą ustalone okoliczności: wydzierżawione maszyny zostały przecież zamontowane w halach produkcyjnych (...) SA, a co najważniejsze – przy ich użyciu Spółka rozpoczęła produkcję, którą kontynuowała przez kolejnych kilka miesięcy.

W tym wypadku fakt trwałej niewypłacalności Spółki, o którym mowa w cytowanym opisie, nie wpływał ujemnie na ekonomiczne możliwości wykorzystania owych urządzeń.

Nie sposób również przyjąć, by podpisanie przez oskarżonych umów dzierżawy stanowiło nadużycie przysługujących im uprawnień z tytułu pełnionych funkcji we władzach Spółki. Przedmiotowe umowy zawarli oni w ramach prerogatywy wynikających z posiadanych kompetencji. Były to umowy gospodarczo uzasadnione i racjonalne (prokurator nie wykazał, by wynikający z nich czynsz dzierżawny był wygórowany, bądź nieuzasadniony, a przesłuchany na rozprawie głównej biegły z zakresu rachunkowości wprost stwierdził, że czynsz dzierżawny ustalony przez (...) mieścił się w granicach zwyczajowo przyjętych dla tego typu umów), tak więc nadużyciem byłoby przyjęcie, że wykroczyli oni swym postępowaniem poza zasady działalności „dobrego gospodarza”, działając wbrew ekonomicznym interesom Spółki, którą reprezentowali. Co więcej, z charakteru czynności, które przedsięwzięli wynika, że ich celem była poprawa kondycji Spółki poprzez zwiększenie konkurencyjności wytwarzanych przez nią produktów. O ile Spółka, którą oskarżeni zarządzali, znajdowała się w krytycznym stanie finansowym, to jej produkcja wciąż była prowadzona. Ponadto oskarżeni mogli – nie tylko hipotetycznie ale z dużą dozą prawdopodobieństwa – zakładać, że (...) SAniejako „siłą inercji” będzie produkować nadal, skoro ów stan obiektywnej niewypłacalności trwał nieprzerwanie od kilku lat, co najmniej od 2002r., a mimo to Spółka funkcjonowała. Wydaje się, że takie rozumowanie znajduje potwierdzenie w kolejności zdarzeń; A. B. i A. W. obejmując stanowiska w Zarządzie Spółki mieli dwie możliwości: od razu złożyć wniosek o ogłoszenie jej upadłości, albo podjąć się rzeczy nieporównywalnie trudniejszej – kontynuować jej funkcjonowanie, a w konsekwencji – próbować, m.in. poprzez zmiany organizacji produkcji poprawić jej kondycję. Bieg wypadków pokazał, że wybrali drugie z rozwiązań. Nie można jednak, li tylko na podstawie niepowodzenia przedsięwziętego przez nich planu wnioskować, że ich zachowanie zrealizowało znamiona art.296 § 1 kk. Przeprowadzone dowody wskazują, że intencją ówczesnego Zarządu było utrzymanie produkcji Zakładu za wszelką cenę, zatem nie sposób przyjmować, że czyny zarzucane A. B. i A. W. popełnione były w jakiegokolwiek postaci umyślności, zwłaszcza w zakresie wyrządzenia szkody Spółce.

Ponadto prokurator zaniechał wspomnieć o okoliczności najistotniejszej, która już sama w sobie deprecjonuje zasadność omawianego zarzutu. W działaniach A. B. i A. W. brak jest podstawowego elementu warunkującego ich odpowiedzialność z art.296 kk – szkody wyrządzonej ich działaniami. Dokonując karnoprawnej oceny zachowania zarzucanego oskarżonym nie można tracić z pola widzenia tego, że zawarcie umów dzierżawy maszyn od (...) w dacie czynu wynikającego ze stawianych im zarzutów samo w sobie nie obciążało (...) SA w wysokości wyższej, niż jednomiesięczny czynsz dzierżawny.

Ponadto zwrócić należy uwagę, że w ramach zabezpieczenia roszczenia wynikającego z przyszłych należności przysługujących (...) od (...) z tytułu czynszu dzierżawnego, prócz przewłaszczenia na zabezpieczenie ustanowionego na towarach wytworzonych przez (...), ówczesny wiceprezes A. B. wystawił weksel i ustanowił hipotekę na swych nieruchomościach. Doszło więc do osobistego, a więc niezwykle surowego zabezpieczenia przyszłych zobowiązań Spółki na majątku jednego z członków Zarządu (...). Trudno więc o dowód na dalej idącą dbałość o interesy reprezentowanej spółki, tym bardziej, że z zabezpieczeń tych (...) skwapliwie skorzystał, zaspokajając się w całości właśnie z majątku prywatnego A. B.. O ile więc – jak wywodził prokurator – w wyniku zawarcia owych umów dzierżawy faktycznie doszło do powstania zobowiązania po stronie (...) SA (co jest naturalną konsekwencją uczestniczenia w obrocie gospodarczym), to działania członków Zarządu Spółki towarzyszące powstaniu tego stosunku obligacyjnego charakteryzowała dbałość o jej interesy, która finalnie sprawiła, że (...) z tego tytułu nie poniosła straty. Oceny tej nie zmieniają wnioski opinii biegłego z zakresu rachunkowości. Pamiętać bowiem trzeba, że działania władz spółki powinny być oceniane przez pryzmat art.296 kk z perspektywy współczesnej członkom zarządu dla momentu podejmowania decyzji gospodarczych podlegających karnoprawnemu wartościowaniu, bowiem już samo uczestnictwo w obrocie gospodarczym, w warunkach gospodarki wolnorynkowej, z definicji związane jest z ryzykiem. Owo ryzyko wzrasta tym bardziej, im bardziej byt przedsiębiorstwa zagrożony jest przez jego złą kondycję finansową, jak miało to miejsce w niniejszej sprawie. We wniosku takim Sąd utwierdził się po wysłuchaniu ustnej uzupełniającej opinii biegłego z zakresu rachunkowości, który uzupełnił swą opinię pisemną o analogiczne konkluzje.

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Okręgowy uniewinnił oskarżonych A. W. i A. B. od czynów opisanych w punktach III. i V. aktu oskarżenia uznając, że ich zachowania nie zawierały znamion przestępstwa.

Zarzut VI. (S. B.)

Z uwagi na podstawę prawną czynu przypisanego S. B., co do zasady zbieżną z podstawą prawną przestępstwa opisanego w punkcie I. aktu oskarżenia, uwagi o charakterze ogólnym poczynione powyżej przy okazji omawiania znamion art.300§ 1 i 3 kk i art.302§ 1 kk w znacznej części pozostają aktualne. Jednakże, oceniając zachowanie tego oskarżonego na płaszczyźnie karnoprawnej, nie sposób zaniechać jego analizy z punktu widzenia przepisów normujących funkcjonowanie spółek kapitałowych. Przypomnieć bowiem należy, że umowa przewłaszczenia, której sygnatariuszem w imieniu (...) SA był S. B., będąca przedmiotem zarzutu z punktu VI. aktu oskarżenia, zawarta została z ówczesnym członkiem Zarządu tej Spółki –A. B.– reprezentującym (...)w D.i jako taka podlegała ścisłym rygorom wynikającym z przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Zgodnie z art.15 § 1 ksh, co do zasady, zawarcie przez spółkę kapitałową umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem zarządu (...) wymaga zgody walnego zgromadzenia.

Sąd Okręgowy uznał, iż umowa przewłaszczenia rzeczy na zabezpieczenie z dnia 21 listopada 2007r., podpisana przez A. B.i S. B., była ową „inną podobną umową”, o której mowa w art.15 § 1 ksh. Sąd podziela przy tym pogląd, zgodnie z którym w przypadku „innych podobnych umów” chodzi o umowy mające charakter zobowiązania lub rozporządzenia ze strony spółki w związku z tym, że drugą stroną są organy spółki lub jej przedstawiciele (tak: Komentarz do Kodeksu spółek handlowych – art.15. Andrzej Kidyba. SIP LEX (Lex Omega). W przekonaniu tym Sąd utwierdził się po lekturze uzasadnienia do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010r. (III CZP 69/10, OSNC Nr 5 poz. 54 z 2011r.), z której wynika, iż pojęcie ustawowe „innej podobnej umowy”, użyte w art.15§ 1 ksh podlega interpretacji rozszerzającej i obejmuje, w pewnych warunkach nawet umowę sprzedaży prawa użytkowania wieczystego gruntu i własności wzniesionych na nim budynków. Sąd Okręgowy w pełni podziela pogląd wyrażony w powołanej uchwale, zgodnie z którym do oceny, czy dana umowa wykazuje podobieństwo z umowami wymienionymi w art.15 § 1 ksh istotne znaczenie ma jego wykładnia funkcjonalna w większym stopniu, niż językowa, zgodnie z którą „inną umową jest nie umowa, której kształt normatywny zbliżony jest do przynajmniej jednej z umów wymienionych w tym przepisie, lecz umowa, której zawarcie umożliwia w równie łatwy sposób jak w przypadku umowy pożyczki, kredytu lub poręczenia, ukształtowanie przewidzianych w niej świadczeń w taki sposób, że funkcjonariusz spółki wymieniony w tym przepisie uzyskuje nieuzasadnioną korzyść kosztem spółki”. Nie można przy tym tracić z pola widzenia tego, że art.15§ 1 ksh ma na celu przede wszystkim udzielenie spółce ochrony w relacjach gospodarczych nawiązywanych przez nią z jednym z jej funkcjonariuszy. Zatem postulowana przez Ryszarda Czerniawskiego w Komentarzu do art.15 Kodeksu spółek handlowych (SIP LEX (Lex Omega) wykładnia rozszerzająca pojęcia „inne umowy”, którym posłużył się ustawodawca w tym przepisie, jest całkowicie zrozumiała.

Na marginesie dodać trzeba, że w swym założeniu analizowana umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie miała służyć jako gwarancja rzetelności wykonywania przez (...) SA postanowień umowy o współpracę zawartej w dniu 21 listopada 2007r., a zatem jej cel był zbieżny z celem, jaki stawiany jest umowie poręczenia. Jest to kolejny argument na potwierdzenie tezy, iż umowa przewłaszczenia, o której mowa, zawiera się w katalogu wyznaczonym przez art.15§ 1 ksh.

A zatem dla ważności omawianej umowy wymagane było, by zgodę na jej zawarcie wyraziło Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (...) SA, zaś z poczynionych ustaleń wynika, że S. B. nie miał żadnego umocowania i legitymacji do zawarcia w imieniu (...) SA umowy przewłaszczenia rzeczy na zabezpieczenie, bowiem właściwy statutowy organ ani przed, ani też w terminie dwóch miesięcy od jej zawarcia, nie wyraził zgody wymaganej powołanymi przepisami.

Abstrahując od powyższych rozważań stwierdzić trzeba, że - jak słusznie wywodził prokurator - S. B. swoim zachowaniem polegającym na podpisaniu umowy o przewłaszczenie na zabezpieczenie, przekroczył uprawnienia będące emanacją art.379 § 1 ksh i przysługujące mu z tytułu umocowania do działania w imieniu Spółki na mocy

uchwały Rady Nadzorczej o nr (...)Wątpliwości w tym zakresie nie pozostawia treść owej uchwały, z której wynika, że oskarżony posiadał umocowanie wyłącznie do podpisania z firmą (...) (a de facto – z A. B. – ówczesnym członkiem Zarządu (...) SA) umowy o współpracy. W żadnym razie nie był on upoważniony do przyjmowania w imieniu (...) SA innych zobowiązań, niż te, które zostały określone przez kolegialne ciało, jakim była Rada Nadzorcza.

(...) w przypadku zawarcia umowy z przekroczeniem umocowania oraz bez zgody Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy zawiera art.17 § 1 ksh, zgodnie z którym, jeśli do dokonania czynności prawnej przez spółkę ustawa wymaga uchwały walnego zgromadzenia bądź rady nadzorczej, czynność prawna dokonana bez wymaganej uchwały jest nieważna, chyba że zgoda, o której mowa zostanie wyrażona przez właściwy organ w terminie dwóch miesięcy od dokonania takiej czynności prawnej.

Z poczynionych w sprawie ustaleń wynika, że zgoda, o której mowa nie została udzielona ani przed, ani też – po zawarciu przedmiotowej umowy przewłaszczenia. Oznacza to, że umowa była od początku nieważna, a zatem – nie mogła rodzić żadnych skutków prawnych, zarówno pomiędzy umawiającymi się stronami, jak i erga omnes. Inaczej mówiąc, rzeczy ruchome będące przedmiotem przewłaszczenia na zabezpieczenie nie przeszły z majątku (...) SA do majątku firmy (...), co w konsekwencji oznaczało, że wierzyciele (...) SA mogli skutecznie poszukiwać zaspokojenia także i z tych elementów majątku Spółki.

Uwagi te mają istotne znaczenie dla oceny prawnej działania S. B., będącego przedmiotem postawionego mu zarzutu. Bezspornie bowiem przestępstwo z art.300 § 1 i 3 kk ma charakter skutkowy. W tym sensie skutkiem sprzecznego z prawem zachowania się sprawcy jest uszczuplenie lub udaremnienie zaspokojenia wierzycieli. Należy więc w tym miejscu zadać pytanie, czy nieważność umowy przewłaszczenia, której sygnatariuszem w imieniu (...) był oskarżony, ma znaczenie dla zakresu odpowiedzialności karnej, którą ma ponieść.

Sąd Okręgowy wyraża przekonanie, że powyższe ustalenia mają przełożenie na karnoprawny obraz czynu przypisanego S. B.. Z uwagi bowiem na nieważność aktu przeniesienia własności na zabezpieczenie, owo przewłaszczenie nie doszło do skutku, a rzeczy będące przedmiotem umowy pozostały w majątku (...) SA. W konsekwencji, wierzyciele Spółki uprawnieni byli do poszukiwania zaspokojenia swych roszczeń także z tych składników majątku dłużnika, które po zawarciu umowy przewłaszczenia nie zmieniły swego locum, pozostając we władaniu (...) SA. Tak więc zachowanie S. B., polegające na zawarciu umowy przewłaszczenia maszyn i urządzeń w imieniu (...) SAz A. B.jako członkiem Zarządu tej Spółki stanowiło przypadek nieudolnego usiłowania uszczuplenia zaspokojenia wielu wierzycieli (...) SAw sytuacji grożącej jej upadłości, a zatem czynu wyczerpującego znamiona art.13 § 2 kk w związku z art.300 § 1 i 3 kk oraz art.308 kk. Owa nieudolność wynikała z użycia środka nie nadającego się do popełnienia czynu zabronionego. Tak określony opis oraz kwalifikacja prawna działania S. B.jest konsekwencją interpretacji art.300§ 1 i 3 kk zaprezentowanej także przez Jarosława Majewskiego w „Komentarzu do Kodeksu karnego” System Informacji Prawnej LEX (Lex Omega), którą Sąd Okręgowy w całości podziela.

Te same powody, dla których Sąd wyeliminował z podstawy prawnej czynu przypisanego A. B. art.302§ 1 kk, stanowiły przyczynę redukcji kwalifikacji prawnej przestępstwa przypisanego S. B..

Wymiar kar.

Wymierzając A. B. i A. W. kary za czyny przypisane im odpowiednio w punktach 3. i 5. wyroku Sąd jako okoliczności obciążające pociągał:

- działanie tych oskarżonych z zamiarem bezpośrednim (dolus directus),
- podjęte w warunkach pogłębiającego się zadłużenia, niemal dwukrotnie przewyższającego wartość czynną majątku Spółki,
- skutkujące pogniębieniem interesów bardzo dużej liczby wierzycieli.

Na korzyść oskarżonych Sąd poczytał fakt, że nie przyczynili się oni do powstania stanu upadłości, który „odziedziczyli” jako schedę po poprzednim Zarządzie. Ponadto okolicznością łagodzącą była okoliczność, że karane zaniechanie, którego się dopuścili było nieuchronną konsekwencją podjętych przez nich prób ratowania istnienia Spółki.

U podstaw wymiaru kary orzeczonej wobec A. B. za czyn przypisany w punkcie 1. wyroku legło to, że:

- działał on z zamiarem bezpośrednim,
- w sposób rażący ignorując prawa licznych wierzycieli (...) SA,
- w warunkach czynu ciągłego.

Do okoliczności łagodzących zaliczyć należy dotychczasową niekaralność oskarżonych, a także fakt, iż przypisane im zaniechania, opisane w punktach II. i IV. aktu oskarżenia stanowiły tło dla podjętych prób reanimowania Spółki poprzez unowocześnienie parku maszynowego pozwalającego na zwiększenie ilości i jakości produkowanych tkanin przy zachowaniu niezmienionego stanu zatrudnienia. Sąd Okręgowy dostrzegał, że w owym czasie oskarżeni, realizując zadania jako członkowie Zarządu, postawieni byli niejako „pod ścianą”, bowiem (...) SA była powszechnie uznawana za partnera nierzetelnego i niewypłacalnego, stąd wszelkie umowy zawierane z jej kontrahentami obwarowane były szeregiem obostrzeń mających na celu zapewnienie realizacji jej zobowiązań. W owym czasie kontrast pomiędzy dwoma dobrami prawnie chronionymi: interesem zarządzanej Spółki (art.296 § 1 kk) oraz interesami jej wierzycieli (art.300 § 1 kk i art.586 ksh) były skrajnie widoczny. Chcąc zatem chronić interesy (...) SA, podejmując próby jej ratowania, oskarżeni byli niejako „skazani” na wejście w konflikt z jej wierzycielami.

Nie bez znaczenia dla łagodniejszego potraktowania A. B. był także fakt, że jedno z przywłaszczeń na zabezpieczenie, o których mowa w zarzucie I. aktu oskarżenia, z uwagi na uwarunkowania prawne nie było skuteczne, w związku z czym ten fragment jego czynu ciągłego nie wyszedł poza fazę usiłowania.

Podobnie, okolicznością łagodzącą w przypadku S. B. było to, że przypisany mu czyn nie wyszedł poza fazę usiłowania nieudolnego. Z tego względu Sąd Okręgowy nie dostrzegł powodów, które stałyby na przeszkodzie, by zastosować wobec tego oskarżonego nadzwyczajne złagodzenie kary, mając za podstawę art.14§ 2 kk. Działanie S. B. było odosobnione i miało incydentalny charakter, sam oskarżony nie był w przeszłości karany. Zastosowanie instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary wydaje się w jego przypadku adekwatne z punktu widzenia celów, jakie kara winna osiągnąć.

Ustalając wysokość kar grzywny wymierzonych A. B., A. W. i S. B. Sąd brał pod uwagę znaczny stopień społecznej szkodliwości przypisanych im czynów, wyrażony okolicznościami wymienionymi powyżej. Przy ustalaniu wartości jednej stawki grzywny Sąd miał na względzie stan majątkowy i możliwości zarobkowe tych oskarżonych: każde z nich posiada stałe źródło dochodów (za wyjątkiem S. B., który jest osobą bezrobotną).

Uznając, że nie zachodzą okoliczności, które w myśl art.624 § 1 kpk uzasadniałyby zwolnienie w całości od kosztów procesu (umiarkowana wysokość opłat i pozostałych kosztów sądowych nie daje podstaw do przyjęcia, że oskarżeni nie mogliby ich ponieść z uwagi na ich sytuację rodzinną, majątkową, czy zarobkową), Sąd zasądził na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonych:

a) A. B. kwotę 1.180 złotych,

b) A. W. kwotę 300 złotych,

c) S. B. kwotę 500 złotych tytułem opłat, których wysokość ustalił na podstawie art.2. i art.3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. z 1983r., Nr 49, poz. 223 z późniejszymi zmianami).

Ponadto oskarżeni zostali obciążeni w części pozostałymi kosztami sądowymi do kwot po 1.000 złotych, a w pozostałym zakresie zwolnieni od obowiązku ich uiszczenia. Podstawą częściowego zwolnienia oskarżonych od

kosztów był art.624 § 1 kpk oraz art.630 kpk w zakresie, w którym Sąd Okręgowy uniewinnił oskarżonych A. B. i A. W. od zarzucanych im czynów.